EKİM

İşçi sınıfının kurtuluşu kendi ese i olacaktır

BÜTÜN ÜLKELERİN PROLETERLERİ, BİRLEŞİN!

Sayı: 141, 15 Mart '96

Sermaye saldırı hazırlığında

Sosyal-demokratların desteğiyle kurulan yeni hükümetin programı iki ana başlıkta özetlenebilir. "İç barış"ın kurulması ve korunması ile "ekonomik istikrar"ın sağlanması. Program bu açıdan herhangi bir yenilik taşımıyor. Bu iki başlık sermaye düzeninin değişmez gündemleri ve dolayısıyla her yeni hükümetin devam ettirmekle yükümlü olduğu değişmez program maddeleridir.

"İç barış"ı tesis etmek ve korumak, toplumsal muhalefeti önlemek ve etkisizleştirmek anlamına geliyor. Bu ise sistematik baskı ve terör politikalarının devam ettirilmesi demektir. Yaşadığımız dönemde toplumsal muhalefetin tabanı gitgide genişlediğine ve kitlelerde direnme eğilimi güçlendiğine göre, düzen de bu alanda yeni tedbir ve uygulamalar gündeme getirecektir. Yeni hükümette Adalet Bakanlığı'na kontr-gerilla mensubu bir eski polis şefinin getirilmesi bu konudaki açık tutuma ilk önemli göstergeydi. Öğrenci hareketinin ülke çapındaki kitlesel militan eylemliliğinin hemen ardından, sivil faşist çetelerin yine ülke çapında ve polisin tam desteğinde devreye sokulması buna yeni bir gösterge oldu. Yeni hükümet dönemi baskı ve terör politikalarının yeni boyutlar kazandığı bir dönem olacaktır. Genişleyen ve militanlaşan kitle hareketlerine karşı düzen için tek çıkar yol budur.

Geçmiş hükümetlerden farklı olarak, yeni hükümetin programında "demokratikleşme" alanında vaadlere gerek duyulmaması bu açıdan dikkate değerdir. Açıkça Genelkurmay tarafından kurdurulan, kabinesini MHP sicilli faşistlerden oluşturan, adalet işlerini de kontrgerillacı bir polis şefine teslim eden bir hükümetin "demokratikleşme" vaadinde bulunması kuşkusuz toplumla alay etmek demek olurdu. Yeni hükümet bu açıdan gerçekçi davranmıştır. Bu arada "İnsan Hakları Bakanlığı" türünden ikiyüzlülüklere de artık gerek duyulmamıştır.

Bu konuda bir başka önemli olgu daha var. Hükümet programı üzerine görüşmelerde, muhalefet partilerinden hiçbiri de "demokratikleşme" üzerine herhangi bir tartışma açma gereği duymamışlardır. Bu dikkate değer bir mutabakattır. Rejimin bugünkü sıkışmışlığı ortamında bu alanda bir esnemenin olanaksızlığı üzerine bir ortak görüşü yansıtmaktadır. Kuşkusuz demokratikleşme vaadi yığınları aldatmak ve oyalamak için her zaman önemli bir demagojik malzemedir. Fakat geçmiş hükümetlerin bu alandaki vaadleri ile gerçek icraatları arasındaki uçurum bu konuya ilişkin demagojilerin inandırıcılığını kitleler nezdinde boşa çıkarttığından olmalı, şimdilik bundan bir yarar umulmuyor.

Hükümet programı yıllarca toplum gündeminin odağında bulunan Kürt sorunu konusunda da yeni bir şey söylemiyor. Program Kürt halkının özgürlük mücadelesini "dış destekli terör" olarak niteliyor ve "terörün kökünün kazınması" politikasının sürdürüleceğini bildiriyor. 1991 yılında kurulan DYP-SHP koalisyonu topluma demokratikleşme vaadetmekle kalmamış, "Kürt realitesi"nin tanındığını da açıklamıştı. Yeni kurulan hükümetin demokratikleşmeden hiç söz etmemesi ve "Kürt realitesi" yerine "dış destekli terör"den sözetmekle yetinmesi, rejim cephesinde işlerin bugün aldığı seyrin iyi bir göstergesidir. Kuşkusuz izlenen politika öz itibarıyla dün de bugün de aynıdır. Fakat rejim artık gitgide daha fazla çıplak baskı ve zora dayalı karakteriyle kendini göstermek durumunda kalıyor.

Dış politika alanında yeni hükümetin kuruluşuna denk gelen gelişmeler de bu

açıdan dikkate değerdir. Hükümet kuruluş çalışmaları sürüyorken Genelkurmay'dan iki orgeneral ABD'de politik, askeri ve güvenlik konularında devlet adına görüşmeler yapıyorlardı. Bu, gerçek icra organı olarak Genelkurmay'ın dış politikada dolaysız icraata girişmesinin bir örneği idi. Genelkurmay ABD'deki karar merkezleriyle Türkiye'nin iç ve dış politikasına ilişkin sorunları artık kendisi bizzat görüşüyor.

Hükümet güvenoyu aldıktan sonra ise dış politikada bundan da önemli bir başka gelişme yaşandı. Siyonist İsrail'e en üst düzeyde (Cumhurbaşkanlığı) resmi bir ziyaret gerçekleştirildi. Ziyaret açık ve gizli bir dizi ikili antlaşmayla sonuçlandı. Böylece ABD emperyalizminin Ortadoğu'da temel dayanağı durumundaki iki devlet arasındaki özel işbirliğine yeni boyutlar kazandırıldı. İçerde işçi sınıfına, emekçilere ve Kürt halkına karşı azgın bir saldırı cephesi kuranlar, bunu dışarda Ortadoğu'nun en saldırgan devletiyle birlikte halklara karşı bir saldırı cephesiyle tamamlamış oldular.

Fakat politik sorunları Genelkurmay'a bırakan yeni hükümetin asıl misyonu ekonomik cephededir. Program görüşmelerinde muhalefetin eleştirilerini yanıtlayan Başbakan'ın konuşmasının esasını ekonomik sorunlara ayırması bu açıdan rastlantı değildir. Gündemdeki yeni ekonomik ve sosyal saldırının yöneleceği öncelikli alanlar bu konuşmada bütün açıklığı ile ortaya konulmuştur. Özelleştirme hızlandırılacak, başta SSK olmak üzere sosyal güvenlik kurumları tasfiye edilecek, emeklilik yaşı yükseltilecektir. Elbette bunlara yeni bir İMF paketinin açılması eşlik edecektir. Daha bu paket açılmadan temel tüketim mallarına peşpeşe yüksek oranlı zamlar yapıldı ve bu zam furyası halen sürüyor. Zamlar bütün yükü çalışan sınıflara binecek bir özel tüketim vergisiyle tamamlanacak ve İMF'yle resmen yapılacak antlaşmanın ardından yeni zam paketleri gündeme gelecektir.

Tüm bunlar, işçi sınıfının ve tüm çalışan kesimlerin çok kapsamlı yeni bir saldırı ile yüzyüze olduğunu gösteriyor. Saldırının odağında bir kez daha işçi sınıfı var. Geniş çaplı özelleştirmeleri, sosyal güvenlik kurumlarının tasfiyesini ve emeklilik yaşına ilişkin düzenlemeleri kapsayan saldırı eğer başarıya ulaşırsa, bu işçi sınıfı için gerçek bir yıkım anlamına gelecektir.

Fakat gelişmeler sermayenin bu gözüdönmüş saldırıda eskisi kadar kolay başarıya ulaşamayacağını gösteriyor. Hükümetin kurulduğu günlerde toplumun çok değişik kesimlerinde yaşanan geniş katılımlı kitle gösterileri, kitle hareketinin gelişimini güçlenerek ve radikalleşerek sürdüreceğinin yeni göstergeleri oldular. Öğrenci hareketi kitlesel ve militan bir gelişme çizgisine hızla oturdu. Kamu çalışanları polis zorbalığına rağmen Ankara'ya yine onbinlerce kişilik topluluklar halinde çıktılar. Gazi direnişinin yıldönümünde 20 bine yaklaşan büyük bir kalabalık devrimci örgütlerin önderliğinde diktatörlüğe karşı kinini ve öfkesini haykırdı. Halihazırda nispi bir durgunluk işçi sınıfı cephesinde sürüyor. Özelleştirmeye karşı başvurulan fabrika işgallerinin sendika bürokratları tarafından kolayca kırılması, sınıf hareketi cephesindeki direnme dinamiklerini gelişmeden zaafa uğratıyor.

Bununla birlikte gündemdeki yeni saldırı paketi, özellikle de SSK üzerine oyunlar ile emeklilik yaşı tasarısı, sınıfın tümünü sarsacak bir saldırı mahiyeti taşıyor. Sınıf hareketi saflarında şimdiden bu hain saldırıya karşı ilk kıpırdanışlar kendini hissettiriyor. Sınıfının tümünü ilgilendiren bu yeni hak gaspı girişimi, sınıf kitlelerinin geniş çaplı bir hareketliliğin önünü açabilir. Bu gelişme kuvvetle muhtemeldir.

Öğrenci hareketi, kamu çalışanları hareketi, kent yoksulları hareketi, faşist saldırı ve cinayetlere karşı genel kitle muhalefeti -tüm bunlar, toplumun alt sınıflarında genel bir direnme eğiliminin gelişmekte olduğunun önemli göstergeleridir.

Bu direnme eğilimi gün geçtikçe daha kitlesel ve daha militan biçimler alıyor. Fakat bu gelişmenin halihazırdaki en temel zayıflıklarından biri, işçi sınıfının birleştirici ekseninden yoksun olmasıdır. Sınıfı odağına alan kapsamlı sermaye saldırılarının bu zayıflığın aşılmasını kolaylaştıracak gibi göründüğü şu günlerde, dikkatimizi her zamankinden daha çok olarak işçi sınıfına yöneltmek, bu alandaki görevlerimize her zamankinden daha sıkı sarılmak sorumluluğuyla yüzyüzeyiz.

EKİM

Sermayenin özelleştirme saldırısına karşı birleşik mücadeleye!

Bir saldırı hükümeti olarak kurulan ANAYOL hükümetinin protokolü açıklandı. Sözkonusu protokol tıpkı öncekiler gibi baştan aşağı İMF, Dünya Bankası ve TÜSİAD'ın isteklerini içeriyor. Bütünlüklü bir paket program niteliğindeki bu protokolün yine de önceki hükümetlerin hazırladıkları protokollerden farklı bir yanı var. Bu ise, bu protokolün kamu bankaları da dahil olmak üzere tüm KİT'leri özelleştirmeyi en acil ve en öncelikli işi saymasıdır. O kadar ki, hükümet kendi misyonunu adeta özelleştirmeyi tüm kapsamıyla gerçekleştirmek olarak belirlemiştir.

Dünya kapitalizmi son 20 yıldır gittikçe derinleşen bir yapısal krizi yaşamaktadır, Bu yapısal krizi aşmak için bugün tüm kapitalist ülkelerde özü işçi sınıfının ve tüm emekçilerin bugüne dek elde ettikleri kazanımları tırpanlamak olan iktisadi-sosyal saldırı politikaları gündeme getirilmektedir. Ücretlerin düşürülmesi, sendikasızlaştırma, sübvansiyonların kaldırılması, sosyal hakların peşpeşe gaspı, sosyal yardımların kısılması, alt sınıfların vergi yüklerinin sürekli daha da ağırlaştırılması vb., sözü edilen bu politikaların ifadesidir. Sözkonusu saldırı bugünlerde Fransa'da "Juppe planı", Almanya'da "iş için birlik", Avusturya'da "sosyal reform", İngiltere'de "Lilley planı", Yunanistan'da "iyileştirme" adı altında yürütülüyor.

Tüm kapitalist ülkelerde emekçilerin uzun yıllardır biriktirdiği kazanımlara yöneltilen bu saldırıda özelleştirme apayrı bir yer tutmaktadır.

* * *

Kuşkusuz özelleştirme Türkiye'nin gündemine yeni giren bir sorun değildir. Yıllardır bu sorun Türkiye'nin de gündemindedir ve çeşitli düzeylerde uygulanmaktadır. Pek çok KİT'in gerçek değerlerinin çok altında fiyatlarla holdinglere satılıp yağmalandığı biliniyor.

Bu uygulamaların bir sonucu olarak binlerce, onbinlerce işçi işini ve sosyal kazanımlarını kaybetmiştir. Özelleştirmeye eşlik eden taşeronlaştırma sayesinde geniş çaplı bir sendikasızlaştırma gerçekleştirilmiş, böylece işçiler kölece çalışma koşullarına mahkum edilmişlerdir. Fakat tüm bunlar henüz ilk uygulamalar sayılmaktadır. Asıl geniş çapta özelleştirme saldırısı şimdi gündeme alınmaktadır. ANAYOL hükümetinin kudurganlık derecesindeki bir karşı-devrimci terör eşliğinde yürürlüğe koyacağı özelleştirme saldırısı oldukça kapsamlı ve sonuçları itibarıya oldukça acımasız bir saldırı olacaktır. Tam bir yağmayı ve işçi ve tüm emekçilerin iktisadi ve sosyal tam bir yıkımını öngörmektedir.

Hükümet protokolü, ilk işlerinden biri olarak, kamu bankaları da dahil olmak üzere tüm KİT'lerin özelleştirilmesini görüyor. Bunun olabilmesi için de hızla gerekli yasaların çıkartılacağından sözediyor. Açıktır ki, özelleştirme saldırısı yalnızca işçi ve emekçilerin "kamu" adına biriktirdiği ve 70 yıldır sırtında taşıdığı servetlerin yağmalanmasıyla sınırlı kalmayacaktır. Yüzbinlerce işçinin sokağa atılarak işsiz bırakılması, herşeye rağmen işini korumayı başaracak olanların ise her türlü örgütlülükten ve kazanılmış haktan yoksun koşullarda aç ve aşsız kalması, bu saldırının en acımasız yanını oluşturacaktır. Kısacası, işçi sınıfı için ANAYOL hükümeti (ve protokolü) demek, tensikat, sendikasızlaştırma, taşeronlaştırma, sıfır zam ve sefalet ücreti demektir.

Dahası var; hükümet ilk elden SSK'ı özelleştirmeyi, sosyal güvenliği özel sigorta şirketlerine devretmeyi ve emeklilik yaşını da yeniden yükseltmeyi hedefliyor. Böylece yükselen tepkiler üzerine bir süre önce geri çekilen "mezarda emeklilik yasası" yeniden devreye giriyor. Bu arada SSK ile birlikte Emekli Sandığı ve Bağ-Kur da tasfiye ediliyor. Bunun anlamı, bundan böyle işçilerin ve emekçilerin sosyal haklardan, sağlık sigortası ve sosyal yardımlardan da yoksun kalacağıdır.

Öte yandan özelleştirme saldırısı yalnızca KİT bünyesindeki işçileri kapsayan bir saldırı olmayıp tüm işçileri, dahası tüm emekçileri hedefleyen bir saldırıdır. Zira iktisadi ve

toplumsal yaşamın yalnızca belli bir alanı değil, eğitim, sağlık, enerji, ulaşım ve haberleşme gibi sektörler de özelleştirme kapsamındadır.

* * *

Özelleştirmenin uygulandığı işletmelerdekiler başta gelmek üzere, işçi ve emekçilerin saldırıya karşı çeşitli düzeylerde direneceği muhtemeldir. Adana ve Eskişehir Sümerbank işçileri ile Orman Ürünleri Sanayii (ORÜS) Devrek tesislerinde çalışan işçilerin işgal eylemleri bunun ilk işaretleridir. Muhtemeldir ki, diğer pek çok işletmede de direnişler olacaktır. Keza, başta sağlık ve haberleşme sektöründekiler olmak üzere kamu emekçileri içinde de yoğun bir kaynaşma var. Ankara Güvenpark'ta polis ile kıyasıya bir çatışmaya giren eğitim emekçilerinin eylemi de gösteriyor ki, kamu emekçileri önümüzdeki günlerde yeni bir eylemliliğin içinde olacaklar. Öğrenci gençliğin har(a)çlara karşı parasız eğitim talebiyle gerçekleştirdiği kitlesel ve militan işgal eylemleri ve protesto gösterileri ise eğitim alanındaki özelleştirme saldırısına karşı verilmiş en anlamlı yanıttır.

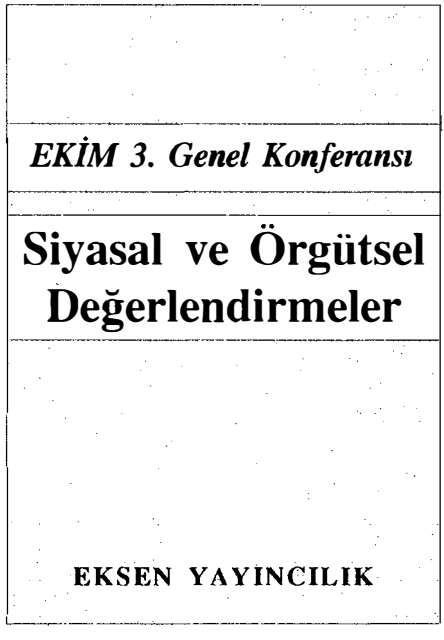
Özelleştirmenin kapsamı ve yaratacağı sonuçlar konusunda az-çok bir açıklığa sahip olmak kuşkusuz ki önemlidir. Kaldı ki özellikle öncü işçiler bu yönlü bir açıklığa da sahiptirler. İşçi ve emekçiler içinde saldırıya karşı koyma eğiliminin varlığı da bir avantajdır. Nedir ki bunlar yetmez. Özelleştirme saldırısının yasal bir temele kavuşturulduğu da düşünülürse, sürece her bakımdan hazırlıklı girmek daha bir önem kazanıyor.

Özellikle ilk çatışmalar can alıcı önemdedir. Zira sermaye daha ilk girişimlerinde üstünlük sağlarsa, bunu, sınıfı ve emekçi yığınları demoralize etmek ve saflara saldırıya karşı konulamayacağı ruh halini yerleştirmek için kullanacaktır. Örneğin Adana ve Eskişehir Sümerbank işçilerinin işgal eylemlerinin kırılması bu bakımdan bir olumsuz başlangıcı ifade etmektedir.

Geçmiş deneyimlerden de biliyoruz ki, özelleştirme saldırısına hep mevzi direnişlerle yanıt verilmiştir. Nedir ki son derece sınırlı taleplerle başlayan bu direnişlerin hemen tümü, tazminatların ödenmesi ve az sayıda işçinin bir başka işe yerleştirilmesi gibi oldukça kısmi tavizler karşılığında savuşturulabilmiştir. Direnişler derinleştirilip genişletilememiştir. Sınıfa genellikle edilgen ve beklemeci bir tutum hakim olmuş, her işletme adeta sıranın kendisine gelmesini beklemiştir. Direnişlere destek ziyaretleri gibi sembolik girişimler dışında anlamlı bir katkıda da bulunulmamıştır. Haliyle bu, sermayenin ciddi sayılabilecek bir engelle karşılaşmaksızın ilerlemesini sağlamış, ona saldırı için cesaret vermiştir.

İşçi hareketinde mevzi direnişler son yılların genel bir olgusudur. Bugün de bu yönde güçlü damarlar vardır ve var olacaktır. Fakat özelleştirme saldırısı tek tek işletmeleri değil, tüm işçi sınıfını, tüm emekçi sınıf ve katmanları kapsayan genel bir saldırıdır. Bunun kendisi özelleştirmeye karşı mücadelenin toplumsal tabanının genişliğini ve yaygınlığını anlattır. Direniş bu geniş temel üzerinde düşünülmelidir.

Önümüzdeki dönem, özellikle de 1 Mayıs'a dönük hazırlıklar, diğer şeylerin yanısıra, aynı zamanda özelleştirmeye karşı somut mücadele çağrılarının yapıldığı, iş güvencesi, tüm çalışanlara çalışma hakkı, işçi ve emekçilere parasız sağlık hizmeti, öğrencilere parasız eğitim vb., vb., taleplerin propaganda edildiği, SSK, Bağ-Kur, Emekli Sandığı'nın tasfiye edilmesine, mezarda emeklilik yasasına vb.ne karşı somut mücadelelerin örgütlendiği bir dönem olarak da değerlendirilmelidir.

İMF şimdi de SSK'nın özelleştirilmesini istiyor

Sosyal güvenlik alanındaki kazanımlara saldırı

'96 yılına girişle birlikte uluslararası sermaye, dünya çapında olduğu gibi Türkiye'de de, emekçi yığınlara yönelik yeni saldırı paketlerini devreye sokmak için ilk adımları attı. İMF ve Dünya Bankası, İLO aracılığıyla hazırladığı gizli bir SSK raporunu Ocak ayı sonunda hükümete verdi. Rapor, sosyal güvenlik sisteminin krizde olduğu gerekçesiyle sağlık sisteminin adım adım özelleştirilmesini öngörüyor. Böylece sosyal güvenlik alanındaki zaten çok sınırlı olan kazanımların da gaspedilmesi amaçlanıyor.

Rapora göre sosyal güvenlik sisteminde yaşanan krizin temel nedeni, SSK'ya bütçeden ayrılan payın büyüklüğü ve bu kurumun halen kamu yönetinde olmasıdır. Çözüm ise, SSK'nın tasfiye edilerek sağlık hizmetlerinin özel sermayeye devredilmesi, yani özelleştirilmesidir. Bunun ilk adımları, fiili saldırıyı önceleyen dönemde medyadaki planlı propagandayla atıldı. "SSK batıyor", "Kara delik büyüyor" türünden yazı ve haberlerle kamuoyu hazırlanmaya çalışıldı.

Oysa SSK Genel Kurulu'nda açıklanan faaliyet raporuna göre, '94 yılında, zarar bir yana, 36 trilyon net gelir elde edildi. ('95 yılında bütçeden ayrılan pay ise yalnızca 20 trilyon liradır). Bunun yanısıra alacaklar hesabı 86 trilyondur ve işverenlerin 36 trilyon liradan fazla da prim borcu bulunmaktadır. SSK'nın her dönem siyasi iktidarların arpalığı olarak kullanılması ve alıncak prim borçlarının faizlerinin sürekli affedilmesi, SSK fonlarının ise düşük faizli tahvillere bağlanarak düzenli biçimde sermayedarlara aktarılması, "kara delik"in sermaye iktidarı eliyle bizzat oluşturulduğunu gösteriyor. Bugün ise bu durum işçi sınıfına yönelik yeni bir saldırı için bir dayanak olarak kullanılmak isteniyor.

Sözkonusu plan salt SSK'yı da kapsamıyor. Emekli Sandığı, Bağ-Kur ve SSK'nın birleştirilmesi de dayatılan maddeler arasında. Dolayısıyla saldırının etki alanı, işçi sınıfı dışındaki emekçi katmanları ve esnafları da kapsıyor.

Rapor, emeklilik yaşının yükseltilmesini (kadınlarda 55, erkeklerde 60; 2001 yılında ise kadınlarda 60, erkeklerde 65'e çıkarılması) ve prim ödeme gün sayısının artırılmasını istiyor. Ek olarak, başta sağlık sigortası olmak üzere tüm sağlık hizmetlerinin sağlık sigortaları sisteminden çıkarılarak salt emeklilik sigortasının yer almasını, ayrıca sağlık sisteminde surtime uygulaması ile parası olanlara tedavi önceliği sağlanmasını içeriyor.

Sözkonusu rapor, geçtiğimiz yıl meclis gündemine alınan ve yasalaştırılmaya çalışılan "mezarda emeklilik yasası" tasarısından çok daha ağır bir kapsama sahiptir. Sermaye iktidarı, o dönem işçi sınıfından yükselen kitlesel tepkiler ve KİT işçilerinin haftalar süren grevleri nedeniyle, tasarıya uygulama olanağı bulamamıştı.

Şimdi yeni hükümet bunu gerçekleştirmek istiyor. Açıklanan koalisyon protokolünde, özelleştirmelerin ilk altı aya sığacak bir biçimde hızlandırılması ve "sosyal güvenlik" sisteminin çökertilmesine ilişkin maddelerin ilk gündem maddeleri arasında yer alması öngörülüyor.

Emperyalist tekeller, krizin faturasını dünya proletaryası ve emekçi sınıflara çıkarabilmek için dünya çapında topyekün bir saldırı planını yürürlüğe sokmuştur. Latin Amerika ülkelerinden Avrupa ülkelerine kadar milyonlarca emekçinin işten atılmasına, sendikasızlaştırılmasına, sefalet ücretlerine, yıkıma ve yoksulluğa yol açacak saldırı planları, yine dünya çapında işçi ve emekçi barikatına çarptı. Belçika'da '94'ün Kasım ayı sonunda kamu emekçilerinin ülke çapında iş bırakması ve özelleştirmeye karşı 50 bin işçinin Brüksel sokaklarını işgal etmesi; İspanya'da "sosyal güvence"leri hedef alan reform planlarına karşı madenciler ve tersane işçilerinin başlattığı eylemler; İngiltere'de özelleştirmelere karşı sağlık, bankacılık, eğitim, posta hizmetleri sektörlerinde başlayan sokak

eylemleri; İtalya'da emeklilik sistemini yok etmeye yönelik plana karşı bir milyonun üzerinde işçinin sokaklara dökülmesi, ve nihayet '95 yılının son aylarında Fransa'yı sarsan eylemler, şimdilik emperyalist tekellerin emellerini kursağında bıraktı.

Türkiye'de ise KİT'lerin özelleştirilmesine karşı zayıf bir karşı koyuş biçiminde zaman zaman eylemlilikler yaşansa da, daha çok sessiz bir bekleyiş hakimdi. Ancak geçtiğimiz aylarda tersane işçilerinin patlak veren tepkileriyle ivmelenen süreç, içinde bulunduğumuz dönemde Adana Sümerbank ve Eskişehir Basma Sanayii işçilerinin işyeri işgali ve Devrek'te ORÜS işçilerinin benzin bidonlarıyla işyerlerini işgalleriyle, yeni bir nitelik kazandı. Bu aynı zamanda burjuva iktidarının karşısında dikensiz bir gül bahçesi bulamayacağının da bir göstergesiydi. Ne var ki, Sümerbank ile ORÜS'teki işgallerin örgütsüzlüğü ve sınıfın birleşik mücadele kanalına akamaması, eylemlerin sonuçta her zaman olduğu gibi sendika bürokratları eliyle kırılması da önemli bir zaafiyet göstergesi oldu.

SSK'nın adım adım özelleştirilmesini içeren tasarı, sendika bürokratları cephesinde ilk haftalar tam bir suskunlukla karşılandı. Ancak raporun kamuoyunda açığa çıkarıldığı günlerde bir "tepki" ortaya konabildi. Türk-İş SSK'yı tartışmaya açacağını bildirdi. Daha sonra Türk-İş, Hak-İş ve DİSK, "çalışanları '96 yılında bekleyen sorunlar karşısında ve özellikle SSK'nın içine düşürüldüğü durumdan kurtarılması için" birlikte hareket etmeye hazır olduklarını bildirdiler. Rıdvan Budak'ın "işsizlik sigortası ve işgüvenliği sağlanmadan yasa çıkarılırsa meydanlara dökülürüz", ya da Türk-İş ve Hak-İş bürokratlarının "çalışanların haklarını savunmaya, korumaya hazırız" türünden açıklamaları, oluşabilecek ilk tepkileri denetim altına alma çabasından başka bir anlam ifade etmiyordu.

Bu arada DİSK, Hak-İş ve Türk-İş bürokratları ortak bir platform oluşturarak, bu platforma TİSK'in de alınması gerektiğini açıkladılar. "TİSK de birlikte harekete geçmeli. SSK'yı, Ekonomik ve Sosyal Konsey'i, vergiyi ve diğer tüm sorunları birlikte konuşalım, bu konularda ne yapacağımızı ele alalım" diyerek, sermaye sınıfı ile işbirliği içinde emekçi yığınların "sosyal güvenlik" haklarını nasıl peşkeş çekeceklerini ortaya koydular. Bu bürokratların ilk tepkilerinin nedeni, emperyalist finans kuruluşlarının (İMF) Türkiye'deki sermaye kuruluşları ve çevreleriyle (TİSK ve TÜSİAD gibi) yaptığı ortak toplantıya çağrılmamış olmaları idi. Hain rollerini rahat bir biçimde oynayabilmeleri için, sürecin çeşitli aşamalarında kendilerine danışılması, yani saldırı planlarının nasıl uygulanacağı konusunda kendilerinin de fikrinin alınması gerekiyordu. GESTAŞ, ORÜS, Adana Sümerbank ve Eskişehir Basma Sanayii'nde yaptıkları eylem kırıcılığı, özelleştirme saldırısında sermaye sınıfıyla aynı safta olduklarının son açık örnekleri oldu.

Sınıf cephesinde bir ilk sessizlik dönemi yaşanmakla birlikte, metal ve tersane işçilerinin sokak eylemleri tartışmalarını başlatmış olmaları olumlu gelişmelerdir. Yine temsilciler düzeyinde dar bileşimli tartışma toplantılarının düzenlenmesi sınıf eylemliliğinin ilk işaretlerdir. Bununla birlikte, bu kadarı, henüz bu yoğun saldırı dalgasına karşılık gelebilecek güçlü bir hamle niteliği taşımamaktadır.

İşçi sınıfı ve emekçiler sermaye iktidarının önümüzdeki dönemde daha da yoğunlaştıracağı saldırılara karşı dişe diş bir mücadeleye hazırlanmalıdırlar. Bu saldırılar ancak emek cephesinin birleşik bir güç olarak ve militan bir karşı koyuşla sermayenin karşısına çıkmayı başardığı koşullarda geri püskürtülebilecektir.

Dünya'da ve Türkiye'de

Özelleştirme Saldırısı

EKSEN YAYINCILIK

Saflarımıza akan güçleri hızla örgütlemeli, eğitmeli ve kadrolaştırmalıyız

Çevremizi örgütlemek faaliyeti örgütlemektir

Önümüze koyduğumuz hedeflerle birlikte düşünüldüğünde, hala yeterli etkinlikte ve sonuç alıcı bir politik çalışma kapasitesi ortaya koyduğumuzu söyleyemiyoruz. Hala atıl bir kapasite ile çalışıyoruz. Döne döne kadro yetersizliğinden söz edip duruyoruz.

Kuşkusuz bu durumun pek çok nedeni var. En önemli nedenlerinden biri, (kısmi bazı ilerlemeler sağlanmakla birlikte) faaliyetimizin hala esas olarak örgüt birimleri ve bu birimler içindeki sınırlı sayıda kadro tarafından yürütülüyor olmasıdır. O kadar ki, önemli-önemsiz hemen her işe bu sınırlı sayıdaki kadro koşuşturmaktadır. Bunun daha baştan atıl kapasiteyi ve verimsizliği koşullayacağı açıktır. Yanısıra, bu tür bir koşuşturma (çoğunlukla birebir ilişkiler peşinde bir koşuşturma) dağıtıcı bir rol oynamakta ve ortak bir çalışma tarzı tutturmanın önünde ciddi bir engele dönüşmektedir. Sonuç, etkin, yaygın ve sonuç alıcı bir politik-örgütsel faaliyet yürütmede açık bir yetersizlik ve zorlanma olarak karşımıza çıkmaktadır.

Bu, belli çabalara karşın bir türlü aşılamayan kısır bir döngüdür. Unutmayalım ki kendiliğinden de oluşmuyor. Aşılamaması ise, aşılması için ortaya konan çabaların yetersizliği ile doğrudan ilişkilidir.

Sınıf ve kitle bağlarının yetersizliği, çevre ilişkilerinin zayıflığı, kadro yetersizliği anlamında güç yetersizliği, bütün bunlar bugün de önemli sorunlarımız olmaya devam ediyor. Nedir ki, hala tatmin edici olmasa da, hiç değilse kitle bağları ve çevre ilişkileri bakımından belli bir mesafe alınmıştır. Çevremizde tüm yetersizliğine rağmen belli güçler birikmiştir ve sürekli birikmektedir. Dolayısıyla sorun geçmişteki mahiyetiyle ortaya konulup bir mazeret olarak ileri sürülemez.

Etkin, yaygın ve sonuç alıcı bir politik-örgütsel faaliyet kapasitesi ortaya koymak, yalnızca sınırlı sayıda kadronun harekete geçirilmesiyle başarılacak bir iş değildir. Önümüze koyduğumuz hedeflerin genişliği de düşünülürse, çevre ilişkilerimizin böylesi bir faaliyet için hazır hale getirilmesi ve seferber edilmesi acil ve yakıcı bir görevdir. Öyleyse vakit geçirmeksizin tüm çevre ilişkilerimizi örgütlü hale getirmeliyiz. Deyim uygunsa örgütsüz bir tek ilişkimiz kalmamalıdır.

Çevre ilişkilerini örgütlemek, yalnızca belli güçlerin kabaca bir araya getirilip çeşitli adlar altında gruplandırılması olarak anlaşılamaz. Nihayet çeşitli çalışma bölgelerinde bu yönde belli adımlar da atılmıştır. Ne var ki, bugüne dek yaşanan deneyimler tüm açıklığıyla göstermiştir ki, bu, sorunumuzu çözmemiştir, çözmemektedir. Örgütsüz olanları şöyle dursun, fabrika ve işyerlerinde olsun, faaliyetin diğer alanlarında olsun, çevre örgütlerimiz içinde yer alan sempatizan ve taraftarlarımızın yürüttüğümüz politik faaliyete dinamik bir biçimde seferber edilemediği, bir gerçektir. Açık çağrılarımıza rağmen çevremizi ve kitle bağlarımızı çeşitli politik etkinliklere, sendikal platformlara ve kitle eylemlerine çekmek konusunda bir dizi güçlükle karşılaştığımız, onları bu tür platformlara yeterli bir etkinlikle katamadığımız da bir veridir.

Demek oluyor ki, bir takım güçleri kabaca bir araya getirmek ve onları ite-kaka sınırlı bazı politik-pratik faaliyetlere çekmek, sözkonusu ilişkileri kalıcı ve işlevli ilişkiler, çevre örgütlerimizi de kalıcı ve işlevli örgütlenmeler haline getirmek için hiç de yeterli değildir. Nitekim yine deneyimimiz göstermiştir ki, bu güçler bir süre sonra gerilemekte veya geriye düşmektedirler. Bu sonucu tek başına onların zaaf ve zayıflıklarıyla açıklayamayız. Çünkü sorun esasta bizden kaynaklanmaktadır.

Yürüttüğümüz genel politik ve pratik

faaliyetten etkilenen bir takım güçler bize yönelmektedir. Etkileyip bize yönelmesini sağladığımız bu güçlerle ilişkiler kurmak ve onları politik bir faaliyete seferber etmek son derece doğaldır. Ancak unutulmamalıdır ki, sözkonusu bu güçler kesin olarak eğitime muhtaç güçlerdir. Dolayısıyla onları düzenli bir ideolojik eğitimden geçirmek bir zorunluluktur. Bu, politik çalışmada onları daha verimli hale getirecek, ilişkilerimizin kalıcı ilişkilere dönüşmesini sağlayacaktır.

* * *

Eğitim sorunu pek çok imkana sahip olmamazı karşın belki de en çok ihmal ettiğimiz bir sorundur. Son derece sınırlı kimi çabalar bir yana bırakılırsa, çevremizi gerçek bir eğitime tabi tutmuyoruz. Çevre ilişkilerine örgütsel materyallerimizi ulaştırmayı ve döne döne okumalarını istemeyi, kimi marksist eserleri incelemelerini tavsiye etmeyi, bol bol roman okumalarını istemeyi ve nihayet pratik sorunlardan arta kalan zamanlarda bu güçlerle düzensiz ve üstelik de genel propaganda düzeyini aşmayan tartışmalar yapmayı ise eğitim sayamayız.

Eğitim ciddi bir iştir ve sözkonusu güçlerin kendisine bırakılamaz. Eğitim bizzat örgütün denetiminde, örgütün alandaki sorumlu organlarınca gerçekleştirilmelidir. İkincisi, eğitim düzenli olmalı ve mutlaka belli bir program çerçevesinde yürütülmelidir. Üçüncüsü, eğitilecek güçlerin mevcut düzeyleri gözetilmelidir. Bu ise, kullanılacak materyallerin ve konuların özenle seçilmesini gerektirir. Örneğin, Lenin'in *Devlet* ya da *Grev* gibi kısa ve özlü broşürleri, aynı şekilde özenle seçilmiş kimi "işçi romanları" geri düzeye uygun düşen popüler eğitim materyalleridir. Bunlar ve benzer materyaller üzerinde gerçekleştirilecek bir eğitimin özellikle eğitim düzeyi geri ilişkilerimizi geliştirmede kesin bir işlevi olacaktır. Tam da bu nedenle, sorumlu organların, vakit geçirmeksizin kendi denetimlerinde bu tür popüler eğitim materyallerinin de bulunduğu bir kitaplık oluşturmaları ve kullanıma hazır hale getirmeleri gerekir. Eğitim işini teminat altına almak diğer şeylerin yanısıra buna da bağlıdır. Dördüncüsü; bilinmelidir ki, yalnızca marksist teorinin genel ilkelerinin açıklanması ve kavratılması ile sınırlı bir eğitim, tek yanlı-cansız ve akademik olmaya mahkumdur. Eğitimin politik ve pratik faaliyete ilişkin bir işlevinin olması isteniyorsa (ki bu asıl amaçtır) eğer, mutlaka ve mutlaka pratikle/eylemle ilişkilendirilmelidir. Yani eğitim somut sorunlara ve ihtiyaçlara karşılık gelen politik bir eğitim olmalıdır. (Bu tür bir eğitim için politik yayınlarımız uygun birer araçtır. Bu nedenle de çevre ilişkilerimizin eğitiminde politik yayınlarımız daha etkin biçimde kullanmalıdır.)

Ancak ve ancak sabırla ve belli bir emek harcanarak, dahası da kesin bir disiplinle yürütülecek böylesi bir eğitimledir ki, çevre ilişkilerimizi kalıcı politik ilişkilere dönüştürebilir ve politik faaliyetimiz için az-çok hazır hale getirebiliriz.

* * *

Çevre ilişkilerini ya da çevre örgütlülüklerini kalıcı ve işlevli hale getirmede, onlara tam olarak nüfuz edebilmek önemli bir diğer husustur. Saflarımıza katılan bu güçleri genel politik faaliyet içinde kazandığımızı söylemiştik. Bu demektir ki onları yalnızca genel politik faaliyetimiz içinde tanıyoruz. Bu ise sınırlı bir tanıma demektir ki, bu, bu güçlere tam olarak nüfuz etmek ya da bu güçler üzerinde nüfuz sahibi olmak için yeterli değildir. Çevre ilişkilerimizi yaşamın her alanında izlemeliyiz. Kesin olarak onların günlük yaşamına girmeli, onlarla günlük olarak ilişki kurmalıyız. Ancak bu tür bir ilişki tarzıyla onlarla tam olarak kaynaşabilir, güven aşılayıp ilişkilerimizin daha da pekişmesini ve kalıcı hale gelmesini sağlayabiliriz. Keza onları, üstünlükleri ve yetenekleri, zaafları ve zayıflıkları ile her bakımdan tanıyabilmek ve bu temel üzerinde onlara isabetli ve sonuç alıcı müdahalelerde bulunabilmek yine bu tür bir ilişki içinde olmaya bağlıdır.

Her sempatizan ve taraftarımızın yapabileceği asgari bir iş mutlaka vardır. Ne ki bunu bilmek yetmez. Önemli olan onların en çok verimli olabilecekleri iş ya da işleri belli bir isabetle saptayabilmek ve bu iş ya da işlere dönük olarak konumlandırabilmektir. Çevre örgütlerimizin işlevli olabilmesi de buna bağlıdır.

İşçilerden oluşan fabrika çevreleri örgütlemek öncelikli görevimizdir. Ancak çalışmamızın yalnızca fabrika ve işyerleriyle

sınırlı tutulamayacağı da açıktır. Sınıfın kitlesinin bulunduğu tüm toplanma merkezlerinde olmak durumundayız. Bu nedenle, mevcut işçi ilişkilerimiz içinde en iyi olanlarını gelecekte fabrika hücreleri ve komiteleri haline getirmek üzere fabrika grupları biçiminde örgütleyip fabrika ve işyeri çalışmasına yöneltirken, geride kalanların ise, durumlarına göre, illegal, legal ya da yarı-legal biçimler altında, kimini sendikal faaliyette, kimini dağıtım işinde vb. değerlendirmek üzere örgütlemeliyiz. Herkese yapabileceği bir iş bulmak ve örgütlü bir biçimde seferber etmek, faaliyetimizin genişletilmesi, güçlendirilmesi ve sağlamlaştırılması bakımından yaşamsal öneme sahiptir.

Döne döne güç yetersizliğinden, kadro azlığından söz etme dönemi artık geride kalmıştır. Dönem yeterli bir çaba ortaya koyup tüm bu yetersizlikleri aşma dönemidir. Bunun imkanları vardır ve güce dönüşmeyi beklemektedir. Dönüşmeyi bekleyen imkanlardan biri de çevre ilişkileri ve çevre örgütlerimizdir. Sabırla ve emek harcayarak bu güçleri eğitmeyen, örgütleyip-dönüştüremeyen kadro kendisini de dönüştürememiş sayılacaktır. Aynı şekilde çevresini parti hedefi çerçevesinde örgütleyip-dönüştüremeyen bir örgüt de parti niteliğine ulaşamamış demektir.

Çevre ilişkileri üzerine

Bir devrimci örgütün faaliyetini yönlendiren, sınıf içinde mevziler kazanmasını, kitleler içinde kök salmasını sağlayan, kısacası örgütün yükünü sırtlayan onun kadrolarıdır. Günün 24 saatini devrimci faaliyetine verecek kadroları olmayan bir hareket devrimci bir örgüt değil, olsa olsa onun silik bir kopyası olabilir. Ancak bu vurguyu tek yönlü algıladığımız, yani kadroların hareketin her şeyi olduğunu, sadece kadrolar üzerinden yürünebileceğini düşündüğümüz zaman da kendimizi kitlelerden yalıtır, dar bir kadro hareketine dönüşürüz.

Bir kadronun görevi sadece kendi çalışma alanına yönelik propaganda ve ajitasyon faaliyeti yürütmek değildir. Bir EKİM militanı bulunduğu her alanda, ailesi içinde, bir arkadaş toplantısında, kısacası kitlelerin olduğu her yerde EKİM'in görüşlerini yaymalı, onun propagandasını yapmalı, yaşam tarzıyla, çalışma disipliniyle, örgütlü kimliğiyle bir örnek sergilemelidir. Heyecanıyla, devrimci dinamizmiyle bulunduğu ortamı canlandırmalı, ilişkilerini harekete, eyleme sürükleyebilmelidir. Kurduğu her çevre ilişkisi üzerinde ciddiyetle düşünmeli, bu ilişkileri çözümlemeli, hangisinden nasıl yararlanacağını planlamalı, bu plan çerçevesinde hareket etmelidir. İlişkinin ailevi, psikolojik, maddi vb. sorunlarıyla da ilgilenmeli, onları her bakımdan tanımalıdır. İlişkinin nereye kadar geleceğini, nerede duracağını, direnç derecesini kestirebilmelidir. Kuşkusuz hemen her çevre ilişkisi bir takım zaaflar taşıyacaklardır. Bu zaaflara nasıl yönelineceği, bu zaaflardan nasıl kurtulunabileceği konusunda açıklık taşımazsak eğer, elimizdeki ilişkileri kalıcı hale getiremez, kaybederiz. Yapamayacağını açıkça gördüğümüz bir işi bir ilişkiden istememeliyiz. Onu sürekli bir tarzda zorlamak belki bir iki sefer o işin yapılmasını sağlayacaktır, ancak bir süre sonra türlü bahanelerle bizden uzaklaşacaktır. Ancak işin nasıl yapılabileceği üzerine konuşur ve onu düşünsel olarak hazırlar ve korkularını giderebilirsek ilişkiyi de sürekli hale getirebiliriz. Kimi zaman bir işin nasıl yapılacağını bizzat kendimiz göstermeliyiz. Bu daha öğretici ve kazanıcıdır.

Çevre ilişkilerine sistemli bir yöneliş, onların üzerinden pek çok ilişkiye ulaşmamızı mümkün kılacaktır. Her bir kadronun bu şekilde onlarca çevre ilişkisine yönelmesi, bu ilişkileri faaliyete çekmesi, mümkünse kadrolaştırması ve eyleme sokabilmesi gerekir.

Son olarak, çevre ilişkilerinin hepsine ihtiyacımız olacaktır. Birisinden sadece maddi yardım almak, başka birisinden evini kullanabilmek, bir başkasından bir polis operasyonunda bizi saklaması için vb. yararlanabiliriz. Bir ilişkiyi devrimcileştiremiyoruz diye bir kenara atmak, onunla ilgilenmemek sorumsuzluk olur. Bazı ilişkilerimiz hızla bir devrimci kadro, bir EKİM militanı haline gelirken, bazıları yıllar boyu sadece bir destekçi pozisyonunda kalabilir. Hatta sadece dergi okuyan, küçük yardımlar dışında ciddi bir yardımda bulunmayan biri bile olabilir. Bu bilinçle hareket edebilmeliyiz.

V. YILMAZ

Etkin bir kitle çalışması için

Legal olanakların kullanımı

Sınıf dışılık geçmişte örgüt ve kadro gerçeğimizin en fazla tartışılan zaafı durumundaydı. Oysa bugün, ulaştığımız gelişme düzeyine bakıp bu alanda önemli bir mesafe katettiğimizi söyleyebiliyoruz. Gelinen aşamada örgüt ve kadrolarımız, işçi ve emekçiler içerisinde yaygın bir ilişki ağına sahiptir.

Ne var ki ulaşılan her yeni düzey yeni sorunlar, yeni zorlanma alanları doğurmaktadır. Gelişmenin diyalektik yasasıdır bu. Şimdi önümüzde karşılaştığımız yeni sorunları çözümlemek ve aşmak görevi duruyor. Zorlanma alanlarını kırmak ve bir üst aşamaya sıçramak zorundayız.

Bugünkü gelişme düzeyimizin bize dayattığı temel sorun, ulaşılan ilişkiler zemini üzerinden gerçek bir sınıf ve fabrika çalışmasını başlatmaktır. Var olan ilişkilerimizi bu çalışmayı güçlendirecek ve besleyecek bir tarzda değerlendirebilmek, bu doğrultuda harekete geçirebilmektir aslolan. Herşeyden önce yeni gelişme düzeyinin kimi zaman kendiliğinden bir tarzda ortaya çıkarttığı, kimi zaman ise dayattığı yeni araç ve biçimlerden başarılı bir tarzda yararlanmak sorunuyla yüzyüzeyiz.

Sözkonusu olan sınıf/kitle çalışması olduğuna göre, bir kez daha yarı açık çalışmanın sorunları üzerinde durmak gerekmektedir. Açık çalışmayı ve legal-yarı legal olanakların kullanımını salt "açık alan"ın sorunu olarak görmek dün de yanlıştı. Ne var ki dün daha çok bir kavrayışsızlık olarak yaşanan, bugün gelişmemizi tıkayan pratik bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır.

Oysa sınıf ve kitle çalışması büyük ölçüde açık bir çalışma olmak durumundadır. Kitleler yaşamın içinde ve açıktadırlar. Bu alan içerisinde hareket kabiliyeti olmayan, kitlelerin olduğu ortamları kendi amaçları doğrultusunda kullanamayan, legal ve yarı-legal olanaklardan en etkin tarzda yararlanmayan, yasal imkanları istismar edemeyen bir örgütün, sınıf kitlelerini kendi önderliği altında harekete geçirebilmesi de düşünülemez. Öyleyse her örgüt birimi, her kadro bu alanda uzmanlaşmak, legal ve yarı-legal olanakların kullanımı için gereken yaratıcılığı ve esnekliği geliştirmek durumundadır.

* * *

Komitelerimizin ve kadrolarımızın elinde biriken ilişkilere bakıldığında, büyük ölçüde heterojen ve dağınık bir insan malzemesi ile yüzyüze olduğumuz görülüyor. Çok çeşitli fabrika ve işletmelerde, çeşitli işkollarında çalışan, değişik semt ve mahalelerde yerleşik, kültürel şekillenmeleri farklı, politik düzeyleri büyük ayrımlar gösteren bir ilişki kitlesine sahibiz. Kimileri taraftar, kimileri sempatizan, kimileri ise yalnızca dost diyebileceğimiz insanlar.

Bu ilişkileri geleneksel çalışma tarzıyla, kadrolaşmaya dönük birebir ilişkiler içerisinde tutmak çoğu kere yorucu, yorucu olduğu kadar da öğütücü sonuçlar doğurabilmektedir. Var olan potansiyeli, kendi içerisinde gruplara bölmek ve belli esaslar ışığında çalışma grupları ya da komiteleri olarak örgütlemek de her zaman yeterli ölçüde çözücü olmayabiliyor. Çalışma komitelerine, eğitim gruplarına bir işlerlik kazandırılamadığı durumlarda, işlevsiz kalan yapıların belli bir süre sonra çözülmelerinde de şaşılacak bir yan yoktur.

Bugün temel sorun, çalışmayı kitle ilişkilerini sürdürmekten (ister bire bir, ister gruplar halinde) çıkarmak, gerçek bir sınıf çalışmasına dönüştürmektir. Burada yakalanması gereken temel halka ne tek başına en fazla kitle ilişkilerine ulaşmak, ne de bu ilişkileri hedeflenen belli alanlarda kurmak ve geliştirmektir. Faaliyetimizin esas ekseni sınıf çalışması olduğuna göre, mümkün olan en fazla işçiye ulaşmak ve ilişkilerimizi **hedeflediğimiz fabrika** ve **işçi semtleri**nde kurmak hedefi tartışmasızdır. Ancak kitle çalışması bundan öte bir şeydir. Gelinen aşamada sorun en özlü tanımla; ulaştığımız kitleyi politikalarımızla yönlendirmek ve hedeflerimiz doğrultusunda harekete geçirebilmektir.

* * *

Sınıf çalışmasında yarı-açık ve açık biçimleri kullanmak üç açıdan önem taşımaktadır. Birincisi, kitlelerin bulundukları doğal ortamlar buralardır. İkincisi, kurulan ilişkilerin çoğu dar anlamda örgüt çalışmasına hazır veya yatkın olmayabilmektedirler. Onlara salt bu açıdan yaklaştığımızda, çoğu kere kısa yoldan bizden uzaklaşmalarına da zemin hazırlamış oluruz. Üçüncüsü, salt illegal araç ve yöntemlerle siyasal etkimizi geniş kesimler içerisinde yaygınlaştırmak mümkün değildir.

Kuşkusuz yukarda söylenenler, illegal alanın stratejik ve temel önemde olduğunu yadsımamaktadır. Örgütsel omurganın gizliliği, faaliyetin sürekliliği ve güvenliği içindir. İllegal konumlanış ise faaliyetin düzenden bağımsızlığı ve her koşulda sürekliliği için bir zorunluluktur. Aksi bir durum iki yönlü bir tasfiyecilikten ibarettir. Düşmanın her an ulaşabileceği bir yerde konumlanmak fiziki tasfiyeye zemin döşer. Düzenin yasallığına teslim olmak ise iktidar perspektifini yitirmek, tasfiyeci bir ideolojik çizgiyi döşemek demektir.

Ne ki, illegaliteye bu temel ve ilkesel çerçevenin ötesinde anlam atfetmek, gide gide onu fetişleştirmek anlamına gelecektir. Bunun sonucu ise, yeraltı örgüt trafiği içerisinde hapsolmuş kadrolar ve felç olmuş bir örgüttür. Kuşkusuz bugün bizim sorunumuz bu değildir. Fakat sınıf çalışmasının gerektirdiği esnekliği, yaratıcılığı ve inisiyatifi sergilemekte halihazırda zorlandığımız da açıktır.

Herşeyden önce bağ kurduğumuz, ulaştığımız kitleleri kucaklayabilecek, politikalarımız doğrultusunda yönlendirecek ve sınıf çalışmasının ihtiyaçları çerçevesinde örgütleyecek araçlara ihtiyacımız var. Mücadele biçim ve araçları dışarıdan dayatılamadığına göre, çoğu kere bu araçlar gerçek yaşamda zaten vardır. Yürüteceğimiz faaliyet ve kullanacağımız araçlar hakkında oluşmuş basmakalıp bir fikrimiz olduğu ve geçmiş çalışma tarzının alışkanlıklarını kıramadığımız için, biz bunları bulup kullanamıyoruzdur.

Bugüne kadar kadrolarımızın sendikalara yaklaşımı bunun en çarpıcı örneklerinden biridir. Oysa sendikalar, hedef kitlemiz olan işçi sınıfının doğal kitle örgütleridir. En geniş bir işçi kitlesi bu sendikalara üyedir ve sendikal faaliyet içerisinde bulunmaktadırlar. Hareketimiz sendikal faaliyet ve sendika bürokrasisine karşı mücadele konusunda açık perspektiflere sahiptir. Ne var ki bugüne kadar kadrolarımız bu perspektiflere hep tek yanlı yaklaşmışlardır. Sendikal yapıların bugün büyük ölçüde düzenin politikaları doğrultusunda hareket etmeleri, başlarında sendika bürokratlarının çöreklenmiş olması, ara kademelerinde ise reformizmle malül sendikacıların bulunması ve bunların bir sonucu olarak sendikaların objektif olarak sınıfın politikleşmesinin önünde engeller olarak çıkması... Tüm bu gerçekler kadrolarımızı fiilen sendikalardan uzaklaştırmıştır.

Oysa sendikalara yönelik bakışımız, sendikalist politikaları eleştirmemiz asla sendikalar içerisinde çalışmamızın, kaşarlanmış sendika bürokratları dışında kalan sendikacılarla bağ ve diyalog geliştirmemizin önünde engel olamaz. Bugün sınıf çalışması yürüten kadroların sendikaları bir çalışma alanına dönüştürmeleri, tersine bir zorunluluktur. Önemli olan, tarafı olduğumuz politikayı (somutta sınıf sendikacılığını) etkin kılacak bir çalışma tarzı tutturmaktır. Ancak sorun yalnızca devrimci bir sendikal muhalefet örgütlemek de değildir. Ondan çok daha önemli olan, işçi sınıfı hareketinin bugün büyük ölçüde hapsolduğu sendikal hareketle sınırlı çerçeveyi kırabilmektir. Fakat bunun kendisi de sendikal platformda en etkin bir biçimde çalışmayı gerektirir. Eğer bugün işçi sınıfının halihazırdaki tek örgütü sendikalarsa, bu gerçekliğe sırt dönülemez. Dar zemini kırabilmek için dahi bu dar zemini kullanabilmek gerekmektedir. Var olan gerçekliğe çakılıp kalmadığımız, onun kuyruğuna takılmadığımız sürece, sendikalardan işçi sınıfını politik mücadele alanına çekmek için yararlanmak her zaman mümkündür.

Sendikaların bu doğrultuda sunduğu olanaklar en yaratıcı tarzda kullanılmalıdır. Sendikalarda eğitim seminerleri vermek, politikalarımızı etkin kılmak için sendikanın komitelerinde yer almak, muhalefet odakları örgütlemek, sendikal yayınlarda aktif görev almak şu anda yalnızca ilk akla gelenlerdir. Bu araçları her somut duruma uygun olarak çoğaltmak mümkündür. Önemli olan bir diğer nokta, sendikanın örgütlediği eylemlerin en ileri düzeyde gerçekleştirilmesi için çalışmaktır. Bu

yapılmadan, ne işçi sınıfına güven vermemiz, ne sendikanın izlediği eylem politikasına dönük eleştirilerimizin işçiler tarafından anlaşılması, ne de sendikalist bir zeminde gelişen hareketlilikleri düzen karşıtı politik bir mecraya sıçratmamız mümkün olabilir.

* * *

Sınıf çalışmasını kolaylaştıracak ve besleyecek bir diğer alanı kitle örgütleridir. Bugün hedef kitlemiz içerisinde bulunan işçilerin, emekçi gençlerin, muhalif konumdaki Kürt ve Alevilerin uğrak yerleridir buralar. Kültürel etkinlikleriyle, seminer, panel gibi çalışmalar için sundukları olanaklarıyla bu yapılar, politik etkinliğimizi yaymak ve derinleştirmek için son derece verimli ortamlardır.

Kitle örgütlerine yalnızca kolay kadrolaşacağımız ilişkiler bulmak amacıyla yönelmek son derece sığ bir bakıştır. Örneğin Alevi dernekleri sözkonusu olduğunda biz ne yapıyoruz? Buralara gidip, masa başı sohbetler sırasında daha ileri potansiyele ulaşmaya çalışıyoruz. Devrimciliğe sempati duyan bir kaç gençle tanışıyor, onları en kısa sürede bu derneklerin dışına, örgütsel ilişki ağımızın içerisine çekmeye çalışıyoruz. Genel faaliyetimize katmaya çalışıyor, başardığımızda da burada dönüştürüp kadrolaştırıyoruz. Kuşkusuz bu tarz tümüyle reddedilemez. Ne var ki, sorun salt bir-iki kadro kazanmak değil, buradaki devrimci potansiyelleri politik etkinliğimizle kuşatmak ve sınıf çalışmamızın ihtiyaçları doğrultusunda harekete geçirebilmektir.

Kitle örgütlerin sunduğu olanaklardan sınıf çalışmamızı besleyecek tarzda yararlanmak ancak enerjimizi dağıtmadan, önceliklerimizi kaybetmeden mümkündür. Bugün kadro ve örgütlerimizin sorunu asla demokratik kitle örgütlerinin taşıdıkları devrimci dinamiklere bakıp buralara gözü kapalı dalmak olamaz. Bugünkü güçlerimiz ve faaliyetin gelişme düzeyi de gözönünde alındığında, dolaysız olarak sınıf çalışmasını beslemeyen, onu güçlendirmeyen bir yönelimin dağıtıcı olacağı kaçınılmazdır. Kitle örgütlerine dönük politik faaliyetimiz sınıf çalışmasının önceliklerine göre belirlenmelidir. Hedeflediğimiz fabrika alanlarına ve işçilerin yoğun olarak oturduğu semtlere dönük belirlediğimiz politikalar ışığında yaklaşmalıyız buralara. Güçlerimiz sınırlıysa, devrimci dinamikler taşıyan Alevi gençlerin gittiği bir dernekte çalışmaktansa, hedeflediğimiz ama somut ilişkiler kuramadığımız bir fabrikada çalışan işçilerin uğrak yeri olan bir kahveye yönelmek amaca daha uygun düşecektir. Eğer henüz fabrikalarda kökleşmemişsek, ellimizde biriken ve yeterince yararlanamadığımız 5-10 emekçi gençlik ilişkisine bakıp bir mahalle derneği kurmaya girişmenin faaliyet eksenimizi kolayından saptırabileceği unutulmamalıdır. Gelişme düzeyimizin dayattığı gerçek bir ihtiyaç üzerinde yükselmediği ve sınıf çalışmasının önünü açmadığı sürece, böylesi bir dernek girişiminin başlı başına bir uğraş alanı haline dönüşmesi, araçken amaçlaşması niyetten bağımsız bir sonuç olarak çıkacaktır karşımıza.

Unutulmamalıdır ki, yeni mücadele araç ve biçimleri çoğu kere gelişmenin kendisi tarafından dayatılırlar. Örneğin bir örgüt birimimizin ellinde belli bir sektörde yoğunlaşan yaygın işçi ilişkileri birikmiştir. Bu sektörde yakıcı bir sendikalaşma sorunu, işçilerin bu doğrultuda bir arayışı var. Örgütümüz sendikalaşma mücadelesine önderlik ederek politik bir mücadeleye önayak olmak ve bu arada sözkonusu alanda hücreleşmek hedefindedir. İşte böylesi bir durumda, örneğin bir işçi dayanışma derneğinin kurulması, gelişmenin önünü açacak bir araç olarak çıkabilmektedir karşımıza.

Hangi aracın ne zaman ve nasıl kullanılacağı herşeyden önce verili durumun ve gelişmenin ihtiyaçlarının doğru bir değerlendirmesini şart koşar. Örgüt ve kadrolarımız bu tür olanakların kullanımını kendiliğinden bir yönelişe, bireysel bir inisiyatife bırakamaz. Diğer alanlardaki faaliyetlerimiz nasıl ki en ince ayrıntısına kadar planlanıyorsa, öncelikleri, yoğunlaşma alanları, buraya yönelteceğimiz güçler titizlikle saptanıyorsa, kitle örgütlerine dönük faaliyetimiz de aynı ölçüde sistemli ve planlı hale getirilmelidir.

* * *

Legal ve yarı-legal olanakları ancak çok sınırlı kullanmamızın en temel nedeni, hedefli çalışamamamızdan kaynaklanmaktadır. Bir kere fabrika çalışmasının öncelikleri ışığında üzerinde işlem yapmak istediğimiz alanı

saptadıktan, özelliklerini tanıdıktan ve ulaştığımız kitle hakkında açık bir fikir oluşturduktan sonra çalışma stratejimizi belirlemeliyiz. İşçilerin yoğun oturduğu bir mahalle derneğinde çalışıyoruzdur. Buraya gelen insanların çoğu ya fabrika işçisi ya da işsizdir. Aynı bölgedeki temel bir fabrikada işten atılmalar gündemdedir. Bu durumda sözkonusu fabrikayla birlikte mahalle halkını da harekete geçirecek, işsizliğe ve tensikatlara karşı bir eylem örgütlemeyi amaçlayabiliriz. Bu amaç doğrultusunda yararlanabileceğimiz araçlar zenginliği vardır önümüzde. Bir yandan fabrikaya dönük politik etkinliğimizi yoğunlaştırırken, diğer yandan derneğin sunduğu olanakları en ileri düzeyde harekete geçirmeye çalışırız. İşsizlik konusunda panel düzenleyebilir, burada yarattığımız etkiden hareketle mahalle ve fabrikalarda işsizliğe karşı mücadeleye çağıran dernek imzalı bildiriler dağıtılmasını isteyebilir, bu çalışmayı aynı anda illegal alandan örgüt bildirileriyle destekleyebiliriz. Folklor, müzik, tiyatro vb. gibi etkinlikler için derneğe gelen gençlerin enerjilerini "işsizliğe karşı mücadele" adı altında düzenleyeceğimiz bir gece doğrultusunda harekete geçirebiliriz. Gecede gösterilen etkinlik üzerinden ulaştığımız kitleyi aktif bir sokak eylemine çağırabiliriz...

Olumsuz bir örneğe aynı açıdan yaklaşalım. Polisan direnişi sırasında direnişçi işçilerin eşleriyle sıcak bağlar kurduk. Ne var ki bugün baktığımızda bu emekçi kadınlarla ilişkilerimizi koruyup geliştiremediğimizi görüyoruz. Oysa Polisan direnişiyle dayanışma görevlerini emekçi kadın çalışmasıyla birleştiren bir araç yaratabilseydik, durum farklı olabilirdi. Yarı-legal bir biçim vereceğimiz bir emekçi kadın örgütlenmesiyle Polisan direnişine fiilen katılanların dışındaki kadın kitlelerine de ulaşabilir, cephe gerisini aktif hale getirebilirdik. Böylesi bir kadın örgütlenmesi üzerinden Polisan direnişiyle dayanışma amacıyla çocukların okullara gönderilmemesi şeklinde bir okul boykotu, boş tencerelerle pazar eylemi, direniş ziyaretleri, kadın ve çocukların sınıf dayanışması kartlarının satışına aktif katılımı vb. gibi her somut durum ve gelişmeye uygun düşen biçim ve araçlar kullanmanın önünde hiç bir engel yoktur.

Kuşkusuz örgütsel oluşum yönünden tüm faaliyetimizi yönlendireceğimiz esas hedef, işçi kitlelerini devrimcileştirme ve ileri unsurlarını örgüt saflarına kazanma süreci içinde, fabrikalarda örgüt hücreleri kurmaktır. Fabrikaları bildiri-broşür vb. gibi illegal araçlarla dövmek, buradaki işçilerle MYO üzerinden dolaysız bağlar kurmak, geliştirdiğimiz ilişkileri eğitim ve faaliyet eksenli düzenleyeceğimiz gizli toplantılar aracığıyla bir araya getirmek, tüm bunlar illegal parti hücrelerine giden temel yollardır. Ancak sözkonusu faaliyeti bütünleyen bir dizi legal ve yarı legal olanak vardır. Dağıtılan illegal bir örgüt bildirisinin etkisini pekiştirmek ve yaygınlaştırmak için pekala daha geniş işçi kitlelerini öğle paydosunda fabrikanın yemekhanesinde bir tartışma için toplayabilir, sendikanın belirli bir kolunu eğitim semineri için kullanabilir, ya da örneğin fabrika işçileri imzasıyla yarı-legal bir bildirinin kaleme alınıp dağıtılmasına önayak olabiliriz. Pekala legal bir biçim altında politik inisiyatifimiz doğrultusunda geziler düzenleyebilir, kurultaylar, paneller vb. platformları devrimci çalışmamız için kullanabiliriz.

Sorun ne yapmak istediğimizi iyi bilmektir. Bir grup ilişkiye sahipsek ama onları ne yapacağımızı bilemiyorsak, problem çoğu kere araçsızlık değildir. Problem ya politikasızlıktır, ya da bu politika doğrultusunda ilişkilerimizi ne düzeyde harekete geçirebileceğimizi tartamamaktır. Onların verili özelliklerini hesaba katmadan bilinen yöntemlere başvurmaktır. Oysa ilişkilerin durumu ve ihtiyaçları biliniyorsa, perspektif netse, genel ve özgün politikalar saptanmış ve bu doğrultuda bir faaliyet planı oluşturulmuşsa, planı hayata geçirmemize yardımcı olan araçları bulmak, yaratmak ve geliştirmek belli bir yaratıcılığa sahip her kadro ve örgüt biriminin başarabileceği bir şeydir.

Konuya girişte örgütümüzün sınıf dışılığı büyük ölçüde kırdığını belirtmiştik. Bu gerçek, kimi kadrolarımızın halihazırda son derece sınırlı işçi ilişkilerine sahip olduğu olgusunu karartmamalıdır. Bu kadrolarımızın bazıları kitle dışılığı profesyonel çalışmanın, illegal konumlanmanın bir gereği olarak kavramak ya da onun kaçınılmaz bir sonucu saymak gibi çarpık bir bakış açısını tümüyle geride bırakmamışlardır. Oysa sınıf içerisinde

olmadan, sınıfla üretim alanını ve gündelik yaşamı paylaşmadan, burada dostluklar, arkadaşlıklar kurmadan, arkadaşlıkları politik bir ilişki doğrultusunda geliştirmeden gerçek bir sınıf devrimcisi olmak da mümkün değildir. Balığın yaşama alanı denizse, sınıf devrimcisini dönüştüren maddi zemin de işçi sınıfının yaşam alanlarıdır. Ancak burada doğal bir yer edinilebilindiği bir durumda örgütsel konumu ve ilişkileri açığa vurmayan bir politik etkinlik gösterilebilir. Sınıf içerisinde doğal bir hareket kabiliyeti olmayan bir kadronun önünde üç seçenek vardır; ya ilk politik etkinliğinde açığa çıkacak, ya kendisini örgüt içi trafiğe, diğer bir deyimle gerçekte hareketsizliğe, faaliyetsizliğe mahkum edecek ya da sınıf dışına yönelecektir.

Sınıf kitleleri içerisinde doğal bir hareket kabiliyeti örgüt omurgasını korumak ve örgüt ilişkilerini düşmandan gizlemek açısından önemli bir örtü işlevi görür. Kuşkusuz bu söylenenler açık ve yarı-açık alanların deşifrasyon riskinin fazla olduğu alanlar olduğunu unutturmamalıdır. Herkesin mümkün olduğunca yaygın kitle ilişkilerine sahip olması gerektiği tartışmasızdır. Ancak bu herkesin derneklerde çalışmasını gerektirmez. Aynı şeklide, sendikaların olanaklarından en etkin tarzda yararlanmak, bir fabrika komitesinin tümünün sendikalarda aktif biçimde boy göstermesi anlamına da gelmez. Çoğu zaman legal bir araç, buraya yönlendireceğimiz çevre ilişkilerimiz üzerinden de kullanılabilir. Tümüyle risksiz, aşırı temkinli bir çalışma sonuç getirmeyeceği gibi, herşeyi riske atan bir çalışma tarzı da başarısızlığa götürür.

Hedeflerimiz konusunda açıklık, politikalarımızda netlik, örgüt güvenliği alanında azami titizlik olduktan sonra, legal ve yarı legal olanakları etkin bir kitle çalışması doğrultusunda kullanmak için bize gerekli olan tek şey devrimci yaratıcılık ve inisiyatiftir.

Gümrük Birliği ve "Türkiye'nin çıkarları"

Değişik tekstil fabrikalarından 24 işçinin katıldığı Gümrük Birliği konulu bir toplantı yapıldı. Konuşmalarda Avrupa ülkeleriyle yapılan ticari anlaşmalarla Osmanlı ekonomisinin nasıl çökertildiği anlatılarak günümüze gelindi. GB ile birlikte Türkiye'nin Avrupa ile olan ekonomik ilişkilerinin Avrupa'nın lehine sonuçlar yaratacağı, Türkiye'ye yapılan 3 milyarlık yardımın, 80 milyara ulaşan dış borç ve her yıl faiz olarak ödenen 10 milyar düşünüldüğünde devede kulak kalacağı vb. üzerine yaklaşımlar sunuldu.

Konuşmalarda biz komünist işçiler için asıl önem taşıyan yaklaşım, GB'nin "Türkiye'nin çıkarları" açısından ele alınmış olmasıdır. Toplantı işçilere verilen bir seminer olmasına rağmen, sorun GB'nin Türkiye'ye neler getirip neler götüreceği yaklaşımıyla ele alındı ve emek cephesine ne getirip ne götüreceği sorununun ise üzerinden atlandı. Oysa ki sorun "Türkiye'nin çıkarları" açısından değil emekçi sınıfların çıkarları açısından ele alınmalıydı. GB'nin ne getirip ne götüreceği buradan sorgulanmalıydı. İşçilerin asıl dikkatleri sermayenin GB ile daha da yoğunlaşacak olan saldırı politikalarına çekilmeli ve buradan kalkan bir mücadele hattına işaret edilmeliydi.

Asıl dikkate değer olan ise, "Türkiye'nin çıkarları" eksenindeki bu yaklaşımları Munzur Pekgüleç gibi yaşamını işçi sınıfının mücadelesine hasrettiğini söyleyen birisinin ağzından duymak oldu. Bir kez daha gördük ki, işçi sınıfının mücadelesine omuz vermek başka bir şey, onun öncülüğüne soyunmak ise bambaşka bir şeydir. Öncülük sorunu her şeyden önce özünü ideolojik-sınıfsal bakıştan alan doğru bir perspektif sorunudur.

Biz ise konuşmamızda işçi sınıfı ve emekçilerin yaşamını yakından ilgilendiren bu konunun ancak sınıfsal bir bakışla doğru ele alınabileceğini vurguladık. Sorunu "Türkiye'nin çıkarları" ekseninde ele alan bir yaklaşımın sınıf dışı mahiyetini sergiledik. GB'nin emekçiler için daha da ağırlaşan yaşam koşulları, tensikatlar, örgütsüzleştirme saldırıları, düşük ücret politikası vb. şekilde faturalar olarak emekçi sınıflara yönelen bir saldırı olduğuna işaret ettik. Özelde de tekstil işçilerinin yüzyüze oldukları ağır çalışma koşullarının GB ile birlikte daha da yoğunlaşacak ve ağırlaşacak olmasına değindik. Emperyalizme karşı mücadelenin kapitalizme karşı mücadele ile birleştirilerek sermaye iktidarının temellerine yönelmesi gerektiğine işaret ettik ve sınıfın ihtilalci partisine yönelik vurgularla konuşmamızı bitirdik.

Ekimci komünist işçiler/İstanbul

Gümrük Birliği ve Tekstil İşkolu

1 Ocak '96'da yürürlüğe giren Gümrük Birliği Türkiye'de özellikle iki sektörde; birincisi metal sektöründe (rekabet edecek güçte değildir), ikincisi tekstil sektöründe (rekabet edecek güçtedir ve bu nedenle, Gümrük Birliği'nden sonra önemi artmıştır) etkisini gösterecektir.

Türkiye gibi az gelişmiş bir ülkenin, yönetim tekniklerini geliştirme, üretimi artırma, yeni pazarlar bulma yoluyla rekabet edemeyeceği açıktır. Sermaye sınıfı da bunun bilincindedir. Rekabet etmenin tek yolu ucuz işgücüdür. Zaten korumasız bir rekabetin gerçekleşeceği düşünüldüğünde (yapılan antlaşma Avrupa ülkelerine sonsuz dolaşım imkanı sağlarken, Türkiye'nin emperyalistlere kölece bağlılığını pekiştirmiştir), ucuz işgücünün önemi daha da değer kazanmıştır.

Türkiye'de tekstil sektörü yoğun emek sömürüsü ve düşük ücretle işlemektedir. 14-15 saatlik mesailerle ve son derece düşük ücretlerle çalıştıran işçiler, "iş disiplini" adı altında da yoğun baskılarla yüzyüze kalmaktadırlar. Böylece işveren kârına kâr katmaktadır. Gümrük Birliği ile birlikte bu saldırılar daha da yoğunlaşacaktır.

Saldırılar üç alanda gündeme gelecektir: Örgütlenme, ekonomik saldırılar ve tensikatlar...

Tekstil işkolunda yüzbinlerce işçi çalışmaktadır. Bunun çok az bir bölümü sendikalıdır. Sendikalı olanlar da TEKSİF (Türk-İş), Tekstil-İş (DİSK), Öz İplik-İş (Hak-İş) sendikalarınca parçalanmışlardır. Sendikasızlığa parçalanma da eklenince, örgütsüzlük iyice belirginleşmektedir.

Sendikaların işverenden yana tavır almaları, sendikal örgütlenmeyi olumsuz yönde etkilemektedir. İşveren sendikalaşmayı engellemeye çalışmakta, bunun için değişik yol ve yöntemleri kullanmaktadır. Bazı atölyelerde işçilerin birbirleriyle ilişki kurmaları neredeyse imkansızlaşmıştır. Bu tedbirleri boşa çıkarmak, buradaki öncü işçilerle birlikte devrimcilerin yürüteceği faaliyete bağlıdır.

İkinci saldırı alanı, zaten tekstil işkolunu cazip hale getiren çok düşük ücretlerdir. İşveren ücreti ne kadar az tutarsa, rekabette o kadar şanslı olacaktır. Bu yüzden bu alana belli bir iyileştirme şöyle dursun, yeni saldırılar gelecektir.

Üçüncü saldırı tensikatlardır. Yeni düzenlemeler adı altında, işveren, işini zorlaştıracak işçileri, daha önce de yaptığı gibi, fabrika kapısına bırakacaktır. Az işçiyle çok üretim yapmak için de, işçilere mesai dayatacaktır. Bunu yaparken de örgütlenmenin zayıflığından güç alacaktır.

Gümrük Birliği Türkiye'yi ekonomik talana ve ağır sömürüye pervasızca açmıştır. Bu ağır sömürü, varolan mücadele dinamiklerinin harekete geçmesinin ve burjuvaziye yönelmesinin önünü açacaktır. Bunun içindir ki Avrupa burjuvazisi bugün Türkiye'yi Avrupa Birliği'ne kabul etmemektedir. Ekonomik olarak varolan avantajları kullanırken, siyasal alanda sorunlu bu yapıyı kendisinden uzak tutmayı seçmiştir. Dahası bu sorunlu yapının kendisi ona muazzam kârlar getirecektir. Bu nedenle de faşist rejimin devamı için elinden geleni yapacaktır. İleri sürülen "demokratikleşme" koşulu, yalnızca ikiyüzlü bir aldatmacadır.

Ağır sömürü tekstil işkolunda var olan dinamikleri harekete geçirecektir. Örgütsüzlüğün aşılmasının ve işçi sınıfının gücünün açığa çıkmasının imkanlarını artıracaktır.

Önümüzdeki dönem toplusözleşme dönemidir. İşveren şu anda gerçekleşecek bir grevin kendisi için yaratacağı sonuçların bilincindedir. Bu tekstil işçileri için bir avantajdır. Bu avantajı kullanmak için birleşmek ve örgütlenmek gerekmektedir. Bu hem bugün, hem de gelecekte yoğunlaşacak saldırıları göğüslemek için gereklidir. Dağınıklığımız koşullarında işveren çok daha kolay saldıracaktır. Sermayenin bu saldırılarını geri püskürtmenin tek yolu birleşmiş bir sınıf gücü olarak varolabilmektir. Öncü işçiler, devrimciler ve komünistler bu bilinçle görev ve sorumluluklarına yüklenmelidirler.

E. ERKAN

Tekstil Bülteni Üzerine

Bülten hangi ihtiyacın ürünü oldu?

Bölge örgütümüzü tekstil işkoluna yönelik olarak bir bülten çıkarmaya iten hususları iki kısımda toplayabiliriz. Bir; mahalli siyasal çalışmanın ihtiyaçları açısıdan. İki, işkolunun somut gerçekliği, özgül ihtiyaçları bakımından.

Mahalli siyasal çalışmayı derinleştirmek sorunu, öteki görev alanlarının yanısıra, araçlarda çeşitliliği ve yetkinliği geliştirebilme sorunudur. Bu genel doğru, bizim için, siyasal kitle ve fabrika çalışmamızın bugünkü evresinde artık kendisini dayatan somut bir ihtiyaç haline gelmişti. Fabrika çalışmasında politik faliyetimiz nispi bir yoğunluk kazanmaya başlamış, fakat faaliyetin derinleştirilmesi açısından ciddi bir zorlanmayla yüzyüze kalmıştık. Fabrikalardaki gerek nitel ve gerekse de nicel plandaki zayıflığımız, fabrika içindeki hareket alanımızın sınırlılığında, dar bir çevre içinde sıkışıp kalmamızda ifdesini buluyordu. Öte yandan yürüttüğümüz politik faaliyetin yarattığı etkilerin açığa çıkarılıp devşirilememesi ve oluşan (açık ve gizli) potansiyelin kucaklanamaması, bunu sağlayacak kanallardan yoksunluk, fabrika çalışmamıza kuşatıcı ve kapsayıcı yeni bir boyut kazandırmayı koşulluyordu. İşte bülten böylesi bir süreçte gündemimize girdi. Bülten hem fabrikalardaki mücadele potansiyelini açığa çıkarıp kucaklayacak bir kanal işlevi görebilecek ve hem de bize fabrika ilişkilerimizi daha etkin bir şekilde harekete geçirebilme olanağı sunabilecekti. Böylece faliyetimize yeni bir alan açabilecek, fabrika içi kitle çalışmamıza yeni bir boyut kazandırabilecektik. Dahası, işlevli bir bülten, bizim için işkolunda pek çok yeni fabrikaya siyasal sınıf perspektifiyle ulaşmanın kanalı olabilecekti.

Örgüt cephesinde oynayabileceği sözkonusu rol, açıktır ki, bültenin hedef kitlesine yönelik olarak amaçlanan fonksiyonları gerçekleştirilebildiği ölçüde olanaklıdır. Bu fonksiyorlara geçmeden önce işkolunu kısaca değerlendirmek gerekiyor. Bu değerlendirme bültenin nasıl bir işlev oynayabileceği hususuna açıklık getirmek için gereklidir.

Tekstil sektörü: Bir çalışma cehennemi

Tekstil sektörü (burada sözkonusu olan özellikle özel sektör işletmeleridir),çok yoğun emek sömürüsü, çok ağır çalışma koşulları ve acımasız baskı uygulamaları ile işçiler için tam bir cehennemdir. Ücretler çok düşük, çalışma saatleri uzun, keyfi uygulamalar had safhadadır. Düşük ücret politikası ile ağır çalışma koşulları, tekstil kapitalistlerinin en temel sömürü politikalarını ifade etmektedir. İşkolunda sosyal hakların sözünü etmek bile gereksizdir. Öte yandan üretim koşulları geniş ölçekli olarak vasıfsız emek istihdamını olanaklı kılmaktadır. Bu, işkolunda büyük ölçekli olarak ve hoyratça kadın ve çocuk işçilerin emeğinin kullanılması demek oluyor. Gümrük Birliği ise, sektörün önemli ölçüde dış pazara yönelik olması ve tekstil kapitalistlerinin burada en temel "sermaye"sinin ucuz işgücü olması nedeniyle, işçiler için çok daha kapsamlı saldırılarla yüzyüze gelmek demektir. Bu gerçek şu günlerde artık pratik bir olgu olmaya başlamıştır.

Tüm bu ağır ve ezici çalışma koşullarına rağmen, işçiler cephesinde tam bir örgütsüzlük ve dağınıklık hüküm sürmektedir. Ki bunda mücadele geleneğinin çok cılız, dolayısıyla da sınıf bilincinin çok zayıf olmasının payı belirleyicidir. Örgütlü bir sınıf tavrının geliştirilemeyişi, şüphesiz ki tekstil kapitalistlerinin sömürü ve baskı politikalarına uygulama gücü kazandıran en temel unsurdur.

Bununla birlikte, tam da bu ağır sömürü ve baskı koşullarıdır ki, işçileri örgütlenmeye, birleşik bir sınıf tavrı geliştirmeye itmektedir. Sermayenin acımasız sömürü çarkları emeğin saflaşmasını ve sınıf tavrı geliştirmesini koşullamaktadır. İşkolunda giderek mayalanan bir direniş çizgisi ve giderek gelişen bir örgütlenme/sendikalaşma eğilimi sözkonusudur. İşçiler hakları için giderek yaygınlaşan bir şekilde protestolar sergilemekte, irili ufaklı direnişlere geçmektedir.

Sendikal ve siyasal cephede durum

Fakat tüm bu gelişmeler çok kritik bir açmazı (önderlik sorununu) içinde barındırarak yaşanmaktadır. Örgütlenme ve direniş girişimleri kendiliğinden olgunlaşmaktadır. Önderlik, örgütlülük ve perspektif sorununun tüm yakıcılığıyla orta yerde durması nedeniyle de, gelişen mücadele ve örgütlenme imkanları bir aşamadan sonra tıkamakta ve sermayenin saldırısı karşısında dağılmaktadır.

Alanda sendika olarak DİSK Tekstil ve Türk-İş'e bağlı Teksif örgütlüdür. Teksif biçimsel olarak bile işveren yanlısı bir sendika görünümündedir. Örneğin, Teksif'in örgütlü olduğu kimi işletmelerde işe yeni alman işçiler ilk iş olarak idare tarafından sendikaya üye olmaya yöneltilmektedir. Bu yöntem işyerinde farklı bir örgütlenme girişiminin daha baştan bloke edilmesi demek oluyor. DiSK Tekstil ise, işkolunda giderek gelişen potansiyeli kucaklamak, örgütlemek ve harekete geçirmek bir yana, kendiliğinden olgunlaşan kimi mücadele ve örgütlenme dinamiklerini bile çok çeşitli taktiklerle örseleyen ve boşa çıkaran bir konumdadır. Özel Tekstil ve Satürn direnişleri bunun somut iki örneğidir. DİSK Tekstil bu konumuyla sendikal planda açıkça tasfiyecilik yapmaktadır. İşçiler yüzyüze geldikleri ihanet nedeniyle güvensizlik ve sendikal örgütlenmeden uzaklaşma eğilimine girebilmektedir.

Alanda sol hareket açısından bir nebze de olsa kayda değer bir "faaliyet"ten, **Emek Partisi Girişimcileri** ile **İşçi Birliği** (İB) çevresi için sözedilebilir. Her iki çevre de reformist bir çizgide ve sendikal eksende bir faaliyet yürütmektedir. Emek Partisi Girişimcimleri çevresi ekonomist-sendikalist politik çizgileriyle, alanda reformizmin bir pompası durumundadırlar.

İB'nin tüm faaliyeti ise sendikal örgütlenmeye indirgenmiş ve endekslenmiştir. Bu yapısı itibarıyla da tutarlı bir sendikalizm yapısından dahi yoksundur. Sendikalizm hiç değilse, işçilerin ekonomik demokratik hakları için belli bir mücadele hattına sahiptir. Bu grup ise değil işçileri temel sorunlara ve gelişmelere yöneltmek, bulundukları fabrikalarda kendiliğinden gelişen kimi direniş olanakları karşısında bile "sendikal örgütlenme çalışmasını riske atmamak" adına işçileri dizgilemekte, adeta itfaiyecilik rolü oynamaktadır.

Her iki çevre de, bu gerçek konumlarıyla, tekstil işçilerinin sermayeye karşı mücadele ve örgütlenmesinin önünde tasfiyeci birer barikat durumundadırlar.

Sol hareketin devrimci kanadının ise, bu sektörde devrimci bir sınıf çalışmasından ve devrimci bir sınıf politikasından söz etmek olanaklı değildir. Devrimci hareketin taraftarları fabrikalarda en fazlasından sendikal örgütlenme çalışması içindedirler. Sendikal örgütlenme çalışmasında ise sendikalizmin ötesine geçen bir perspektif, politika ve pratikten sözetmek mümkün değildir.

Temel yaklaşım iş yerine sendikayı getirmek olduğunda ve bu devrimci sendikal perspektiften kopartılarak ele alındığında, tekstil işkolunda, reformist ve devrimci kanatlarıyla sol hareket ilginç bir uzlaşma ve uyum sergilemektedir. Bir kez daha belirtilmelidir ki, bu uyum ve uzlaşmanın kaynağı, bu akımların sınıf çalışmalarının özünü karakterize eden reformist-sendikalist yaklaşımdır.

Mevcut durumda *Bülten*'in işlevi

İlk olarak, bu tablonun ortaya koyduğu yakıcı sorun, açıktır ki **perspektif** ve **önderlik** sorunudur. İkinci olarak, bu tablo, aynı zamanda işkolunda gelişen mücadele potansiyellerini, mücadele dinamiklerini kucaklayacak çeşitli örgütlenme kanallarının aciliyetine işaret etmektedir.

Bülten, işte tam da burada belirli bir işlev oynayabileceği; işçilerin sınıf bilinciyle yüzyüze gelmelerinde bir araç ve örgütlenmelerinde/sınıf tavrı geliştirmelerinde bir kanal işlevi görebileceği düşüncesiyle gündeme alınmıştır.

Nedir ki, bülten türü bir aracın kendi başına oynayabileceği fonksiyonlar konusunda da gerçekçi olmak ve bu tür bir araca abartılı fonksiyonlar yüklememek gerekir. Bu aracın gerçek fonksiyonlarını yerine getirebilmesi ve kendi başına amaçlaştırılmaması bakımından özel bir önem taşımaktadır.

Tam da bu noktada *Bülten*'in amaçlanan fonksiyonlarını ana hususlarıyla ele alırsak;

1- Fabrika ve işkolunun sorunlarını işlemek ve bu suretle sömürü *çarkını* teşhir

etmek.

2- İşçileri fabrika yaşamında yüzyüze kaldıkları sömürü ve baskı *politikaları* konusunda aydınlatarak mücadeleye ve örgütlenmeye sevketmek.

3- Tekstil işçilerinin mücadele ve örgütlenme deneyimlerini merkezileştirmek ve bu suretle derslerini genelleştirip ortak bilinç öğesi haline getirmek.

4- Fabrikalar arasında iletişimi sağlamak ve koordinasyon oluşturmak.

5- İşçilerin bilincini ve dikkatlerini fabrikanın ve işkolunun sorunlarının/dar sınırlarının ötesine çekebilmek, temel toplumsal-siyasal sorunlara ve gelişmelere yöneltmek. Böylece işçilere siyasal sınıf perspektifi kazandırmak, siyasal sınıf bilinci aşılamak.

Görüldüğü üzere burada ekonomik-sendikal kapsamın ötesinde, politik kapsama vurgu yapılmaktadır. Biz marksist-leninistler için örgütlenme kavramı politik bir muhtevaya sahip olduğuna göre, mücadele ve örgütlenme faaliyetimizin herhangi bir kanalının politik bir yapıdan yoksun olması düşünülemez bile. Öte yandan bu, tekstil işçilerine yönelik bir bültende işkolunun mücadele ve örgütlenme planında yukarda vurgulanan somut özellikleri, siyasal sınıf perspektifi ve önderlik planındaki açmazları nedeniyle, özellikle de gereklidir. Şöyle düşünelim. *Bülten,* politik mücadele ve örgütlenme deneyiminden ve bilincinden uzak olduğu gibi sendikal bilinç ve örgütlenme koşullarından da yoksun ve genel olarak genç bir işçi kuşağını hedeflemektedir. Dolayısıyla, bültenin sistematik bir şekilde politik bir müdahale içermesi, alanda biriken mücadele dinamiklerinin açığa çıkarılması ve harekete geçirilebilmesi için canalıcı bir sorun olmaktadır.

Nedir ki sözkonusu olan politik bir akımın politik bir yayın organı olmayıp popüler bir işçi bültenidir. Bu, herşeyden önce *Bülten*'in sözkonusu fonksiyonları oynayabilmesi için, işçilere/hedef kitlesine maledilmesi sorununa işaret etmektedir. *Bülten*'in çıkarılması sekiz fabrikadan işçilerin katıldığı bir toplantıda karar altına alınmıştır. Bu toplantıda özenle vurgulanan ve üzerinde birleşilen sorun, *Bülten*'in işlevli olabilmesi ve yaşaması için **her düzeyde** işçilere mal edilmesi hususu olmuştur.

Bülten pratiğinin ilk sonuçları ve görevler

Peki bu kritik meselede somut durum neyi göstermektedir? *Bülten* ne ölçüde işçilere mal edilebilmiştir?

Bülten henüz iki sayı çıkmıştır. (3. sayı çıkmak üzeredir.) Bu bakımdan deneyimlerimiz sınırlıdır. Fakat yine de ilk iki sayının örgütlenme süreci temel önemde bazı açıklıklara ulaşmamızı sağlamıştır.

Bülten ulaştığı işçiler arasında ilgiyle karşılanmıştır. İçeriği genel olarak olumlanmıştır. Şüphesiz ki bunda önemli bir faktör, işkolunun (hemen bütün fabrikalarda işçilerin yüzyüze kaldığı) temel sorunlarının *Bülten*'de yalın ve özlü bir şekilde işlenmiş olmasıdır. Dahası, sorunları yanlızca saptamak ve tanımlamakla yetinilmeyip tekstil kapitalistlerinin sömürü ve baskı politikalarıyla bağı içinde, gerçek kapsamı ve kaynaklarına inen bir yaklaşımla ele alınmış olmasıdır. Sorunların işlenişindeki yöntem, dil, üslup bakımından da belirli bir yalınlığın yakalandığını söyleyebilecek verilere sahibiz (kuşkusuz ki bunu geliştirmek ve yetkinleştirmek sorunu orta yerdedir).

Ama bütün bunlar *Bülten*'in henüz gerçek manada işçilere mal edilebildiği anlamına gelmiyor. Sorun esas ifadesini iki alanda bulmaktadır. Birincisi, *Bülten*'in dağılımının örgütlenmesi planındadır. *Bülten*'in ilk sayısının dağılımı öngörülen asgari rakama ulaşmakla birlikte, ilk değerlendirmemiz kapsamında bulunmayan irili ufaklı bir düzine yeni işletmeyle temasa geçildiği gözönüne alındığında, bu rakam tatmin edici olmaktan uzaktır.

İkincisi ise, *Bülten*'e fabrikalardan katkının örgütlenmesi planındadır. İlk sayı büyük oranda fabrikalara yaslanarak çıkarılmıştı. İlk sayısının irili ufaklı yaklaşık iki düzine işletmede geniş bir işçi kitlesine ulaştığı gözönüne alındığında, ikinci sayısı fabrikalara daha fazla yaslanabilmeliydi. Fabrikalardaki gelişmeleri içerden daha fazla yansıtabilmeliydi. Ne yazık ki, *Bülten*'in dağıtım ağını bu noktada gereken düzeyde harekete geçirebildiğimizi söylemek henüz mümkün değildir.

Gerçekte ise bu iki sorun birarada ve kendi kapsamının da ötesinde, *Bülten*'e amaçlanan temel fonksiyonlarını kazandırmayı

henüz başaramamayı anlatıyor.

Her iki alanda da sorun esasta örgüt cephesindeki sorumluluklarda aksamaktadır. İlk veriler *Bülten*'e yaklaşımda kimi perspektif bulanıklıklarına işaret etmektedir. *Bülten* doğru bir temelde kavranamadığında, doğal olarak işlevine uygun bir siyasal pratik de sergilenemeyecektir.

Dağıtımın örgütlenmesi planında kimi işçi yoldaşlar anlaması gerçekten güç bir tutukluk sergilemiştir. Bir işçi bülteni değil de, adeta bir örgüt yayını dağıtır gibi hareket etmişlerdir. Oysaki sözkonusu olan bir işçi bültenidir ve yarı-legal bir yayındır. Bu yoldaşlar *Bülten*'i özelikle ileri işçilere vermeyi hedefledikleri için dağıttıkları bülteni az-çok politize olmuş işçilerle-sol çevrelerle sınırlamışlardır. Bu çevreler ise EKİM'in çıkardığı bir yayın olarak algıladıkları için, *Bülten*'e omuz vermek (yazmak, dağıtmak vb.) bir yana, açık bir mesafeyle yaklaşıp düşünce belirtmekten dahi kaçınmışlardır. Haliyle bu yoldaşların bulundukları fabrikalarda *Bülten* asıl kucaklaması gereken potansiyele ulaşamamıştır. Oysaki *Bülten*'in amaçlanan temel fonksiyonlarından biri, fabrikalardaki mücadele potansiyelini açığa çıkarmak, mücadele dinamiklerini harekete geçirmekti. Görünen o ki bu kritik noktadan yaklaşılamamıştır. Bu aynı zamanda *Bülten*'in mevcut ilişki ağımızı genişletmek için sunduğu çok elverişli imkanları değerlendirmeyi başaramamak demek oluyor. Ama bu sorunun genel kapsamı hiç de *Bülten* ile ilgili olmayıp, fabrika çalışmasındaki politik-örgütsel sorumluluklar karşısındaki duruşla dolaysız bağ içindeki bir problemdir.

Öte yandan kimi yoldaşlar *Bülten*'i yaygın bir şekilde dağıtmayı ve çevrelerini bu temelde az-çok harekete geçirmeyi başarmıştır. Fakat bu yoldaşlar cephesinde başka temelde bir aksama ortaya çıkmıştır. Yaygın bir dağıtımın örgütlenmesi kaygısı *Bülten*'in amaçlanan fonksiyonları ekseninde örgütlenmesi perspektifiyle birleştirilememiştir. Dolayısıyla *Bülten*'in ulaştığı işçilerle *Bülten*'in fonksiyonları kapsamında gerekli düzeyde diyalog geliştirilememiştir. Bu, işçilerin *Bülten*'e sahip çıkmaları için gerekli müdahalenin yapılamaması, işçilerin aktif bir şekilde harekete geçirilememeleri, her düzeyde katkılarının örgütlenememeleri demek oluyor. Eğer işçilere *Bülten*'in tekstil işçilerinin mücadelesinde ve örgütlenmesinde oynayabileceği rol konusunda açık bir bakış kazandırılamazsa -bu yoğun bir emek demektir- işçilerin *Bülten*'i sahiplenmek için kendilerini yükümlü hissetmemelerinde anlaşılmaz bir yön yoktur. Bu durumda *Bülten*'i, en fazlasından birilerinin tekstil işçilerine yönelik olarak çıkardığı bir yayın olarak algılayacaklar ve belki çevrelerindeki bir kaç işçiye de ulaştıracaklardır, ama hepsi bu kadar!..

Bülten'in yaygın dağıtımı kendi başına işçilere mal edildiği anlamına gelmemektedir. Aslolan onu her düzeyde işçilere mal etmeyi başarabilmektir. İşçiler *Bülten*'i olumlamanın ötesinde, üzerinde canlı bir tartışma yürütüyorlar mı? Kendileri de başka işçilere, işletmelere ulaştırmak için çaba içindeler mi? Fabrika sorunlarını, mücadele ve örgütlenme deneyimlerini vb. *Bülten*'e yazıyorlar mı? *Bülten*'in fabrikalar arasında bir koordinasyon işlevi oynaması için kendilerine düşen görevler için çaba sarfediyorlar mı? Bu sorulara net bir pozitif yanıt verilebiliyorsa, işte o zaman *Bülten* işçilere mal olmaya, fonksiyonlarını oynamaya başlamış demektir.

Yok eğer böyle değil de *Bülten* tüm yüküyle örgütün omuzlarındaysa, o zaman böyle bir yayının kuşkusuz ki işçilere yönelik belirli bir propaganda işlevi yine olabilecektir; ama bu sınırlar içindeki bir yayın, asla amaçlanan fonksiyonlarını yerine getiremeyecektir. Ve giderek de mahalli çalışmanın sırtında bir yüke dönüşebilecektir.

Bir başka kritik sorun daha var. Eğer *Bülten*'in dolaşım ağı aynı zamanda politik yayınlarımızın bir dolaşım ağı haline getirilemezse, bu başarılamazsa, o zaman *Bülten* kendi içinde amaçlaştırılmış demektir. Temel politik amaçlarımızın bir kanalı haline getirilememiş demektir. *Bülten* bizim için nihayetinde siyasal sınıf faaliyetimizin ve örgütlenmemizin bir aracı olduğuna göre, görev bu aracı en etkin bir şekilde siyasal sınıf mücadelesinin bir silahı haline getirmektir. Ve bu silahı en etkin bir şekilde parti, devrim ve sosyalizm mücadelesinin hizmetine koşabilmektir.

Başta tekstil birimlerimiz ve tekstil işçisi yoldaşlar olmak üzere, bütün yoldaşlar, görev ve sorumluluklarını bu bilinçle gözden geçirmek durumundadır.

Sefaköy Bölge Komitesi

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Gençlik kavga alanlarında

Düzenin eğitimde özelleştirme saldırısına karşı gençlik 4-5 Şubat militan gösterileri ve ardından 29 Şubat'ta İstanbul Üniversitesi işgal eylemiyle anlamlı bir yanıt verdi.

Beyazıt Meydanı'nda "Sokağa, eyleme, özgürleşmeye!", "Artık haraç ödemiyoruz!" şiarıyla İstanbul Üniversitesi önünde binlerce liseli ve üniversiteli öğrenci biraraya geldi. Öğrenciler, "Katkı payına hayır!", "Savaşa değil eğitime bütçe!", "Kahrolsun gerici faşist eğitim!", "Yaşasın devrim ve sosyalizm!", "Tek yol devrim, kurtuluş sosyalizm!" vb. haykırılan sloganlar ve devrimci şiarların yer aldığı pankartlar ile İstanbul Üniversitesi içinde kendileriyle birleşmek için yürüyen diğer öğrencilerle birleşerek eylemlerini üniversite işgali için Hukuk Fakültesi'ne taşıdılar.

Disiplinli ve kararlı bir şekilde Hukuk Fakültesi'ne yürüyen öğrenci kitlesi, fakülte önünde toplandı. Yaptıkları konuşmalarda sermayenin faşist diktatörlüğünün işçilere, emekçilere ve gençliğe yönelik ekonomik ve siyasi saldırılarını teşhir ettiler. Kitlesel ve örgütlü olarak daha güçlü bir şekilde haklarını alıncaya dek mücadeleyi sürdüreceklerini, süresiz bir genel boykot doğrultusunda mücadelenin örgütlenmesi gerektiğini vurguladılar.

Komünistler olarak, bölgemizden sınırlı güçlerle eylemin başından itibaren öğrencilerin yanında olduk. İstanbul Üniversitesi'ndeki eylemde, "Yaşasın sosyalist işçi-emekçi cumhuriyeti!" şiarının yer aldığı EKİM imzalı pankartımız eylem süresince ve yürüyüş boyunca taşındı ve işgal eylemi sone erinceye kadar da üniversite duvarlarını süsledi. Yine komünistler işgal eyleminin ilk altı saatini öğrencilerle birlikte geçirdiler.

Ekimci Genç Komünistler EGK imzalı 7 ayrı pankart ile ve etkin bir politik güç olarak eylemde yerlerini almışlardı.

Ayrıca komünistler öğrencilerin işgal eylemi devam ederken, bu haklı ve devrimci eyleme destek amacıyla, sınırlı da olsa işçilere, emekçilere ve gençliğe propaganda ve ajitasyon faaliyeti götürdüler.

Yine komünistler tarafından öğrenci eylemleri ile gündemde olan 8 Mart Emekçi Kadınlar Günü ve Gazi katliamının birinci yıldönümü vesilesiyle; "Yaşasın gençliğin üniversite işgali', "Gazi katliamının hesabını soracağız!", "Yaşasın 8 Mart emekçi kadınlar günü!" şiarlarının kullanıldığı yazılamalar yaygın bir biçimde yapıldı.

Durmuş Timuçin/İstanbul

Gençlik ve spor

Devrimci mücadelede gençlik her dönem önemli bir rol oynamış, bunun için de her zaman karşı-devrimin hedefi olmuştur. Düzen bir yandan gençliği fiziki terör ile sindirmeye çalışırken, öte yandan da onun yaşamındaki her şeye el atmıştır. Dinlediği müzikten tutun da yediğine, içtiğine ve giydiğine kadar herşeyini belirlemektedir. Genç beyinleri yalnızca uyuşturucu ve alkol ile değil, daha önemlisi yoz müzik, yoz filmler vb. aracılığıyla da uyuşturmaya çalışmaktadır. Bu liste istenildiği kadar uzatılabilir.

Bu konuda düzenin özellikle '80 darbesinden sonra belli bir başarıya ulaştığı söylenebilir. Bugün bırakın gençleri, yediden yetmişe herkesin en önemli ilgi alanlarından birini spor oluşturuyor. Yalnız burada spordan kastedilen bedeni geliştirmek değil fanatizm boyutlarındaki bağlılıktır. İnsanlar tuttukları takımlara körü körüne bağlanmakta, uğruna sonu ölümlere ve yarlanmalara varan kavgalar edebilmektedirler.

Bu durum devlet, burjuva basın, görsel medya vb. tarafından körüklenmektedir. Burjuva medyada futbolcuların özel yaşamına ilişkin pek çok başlıkla sıkça karşılaşıyoruz. Görüntülü medyada da hergün konuya ilişkin saatlerce yorum ve haber yayınlanıyor. Bu bizzat devlet eliyle

tevşvik ediliyor. Bütçeden spora ayrılan paranın ise haddi hesabı yok. Tabi bu para spor salonu vb. yapımında kullanılmıyor, milyarlar başarılı sproculara ve takımlara peşkeş çekiliyor.

En kötüsü de başta gençlik olmak üzere kitlelerin büyük bir bölümünün düzenin bu oyununa düşmesidir. Milli maçlardan sonra ve takımların Avrupa'daki başarılarının ardından sokaklar dolup taşıyor. Bozkurt işaretlerine üç hilalli bayraklar ve silah sesleri eşlik ediyor.

Fakat özellikle son yıllarda gençler arasında ve genel olarak toplumdaki yaşanan bilinçlenme ve uyanış yükselmeye devam ettikçe, düzenin buna benzer tüm oyunları bozulacaktır. Gençlik mücadele saflarına katılacak ve proletaryanın öncülüğünde bu düzeni tarihteki yerine gömecektir.

H.Akan

İnşaat sektöründe çalışan emekçilerin durumu

İnşaat sektörü sömürünün en yoğun yaşandığı alanlardan birisidir. Bu sektörde çalışanların büyük bir bölümü Kürdistan'dan zorla göç ettirilen ve Kürdistan ile diğer bölgelerden ekonomik sorunlar nedeniyle çalışmaya gelen insanlardan oluşuyor. Gerek Kürdistan'daki kirli savaşın, gerekse küçük toprak sahiplerinin yoksullaşmalarının yol açtığı göç, yarı-proleter katmanların kentin gecekondu semtlerinde birikmesine neden oluyor.

İşçi sınıfının henüz emekçi yığınlara devrimci önderlik misyonunu yerine getiremediği, güçlü bir devrimci alternatifin varolmadığı bugünkü koşullarda, yarı-proleterler sömürüldüklerinin bilincinde olsalar bile, bu sömürüye karşı örgütlü bir mücadele verememektedirler. Çok ilkel koşullarda ve en sıradan haklardan yoksun bir durumda çalışmalarına rağmen, işlerini kaybetme korkusuyla davranmaktadırlar.

Esas olarak gecekondu mahallelerinde yaşayan bu kent yoksullarının gelişecek kitle hareketleri için güçlü bir potansiyel taşıdıklarını düşünüyorum. Bu dinamizmi de örgütlenmeye taşıyabiliriz. Çünkü yoğun sömürü ve sefalet koşulları tepki ve hoşnutsuzluğu derinleştiriyor. Yoğun sömürü, ücretsiz fazla mesai, can güvenliğinden yoksunluk, sigortasız çalışma, sendikal hakların olmaması vb. sorunlar ile yüzyüze oldukları gibi, bir de taşeronlar işçiler arasında rekabet yaratarak onları bölmeye çalışıyorlar.

İnşaat esktöründeki yarı-proleter unsurları da mücadeleye kazanmak ve işçi sınıfının önderliğinde tüm ezilenlerin kurtuluşunun sosyalizm için mücadeleden geçtiğini benimsetmek temel görevimiz olmalıdır. Bunun pratikte nasıl başarılabileceğinin yol ve yöntemleri araştırılmalıdır.

D.Ç./İzmir

Gerçek kurtuluş sosyalizmdedir!

12 Eylül yükselen işçi ve öğrenci hareketini boğmak amacıyla tezgahlandı. O günden bugüne öğrenci gençliğe yönelik saldırılar durmak bilmedi. Öğrenciler yoğun sınavlar ile adeta robotlaştırılmaya, faşist gerici yöneticiler tarafından sürekli denetim altında tutulmaya çalışıldılar. İlkokuldan itibaren din dersleri ve Türk milliyetçiliğini kışkırtan dersler ile öğrenciler adeta zehirlenmeye çalışıldı. Devletin bütçeden Kürdistan'daki kirli savaşa ayırdığı pay sürekli artarken, eğitime ayrılan pay sürekli azaldı. İşçi-emekçi ailelerinden zorla toplanan paralar ve har(a)çlar ile eğitim adeta bir soygun alanı haline getirildi.

Son dönemlerde daha da yoğunlaşan bu eğitim soygununa dur demek için gençlik harekete geçti. Öğrenciler Şubat ayında ortaya koydukları eylemlerle mücadele saflarındaki yerlerini almaya başladılar.

Üniversite gençliğinin 4 Şubat'ta düzenlediği Taksim mitingine devrimci bir tekstil işçisi olarak ben de katıldım. Gençler büyük bir kararlılıkla polis barikatını aşarak Taksim alanına ulaştılar. Yapılan konuşmalarla taleplerini ortaya koydular.

İşçi sınıfı ve öğrenciler gerçek anlamda özgürlüğe ve demokrasiye sosyalizmle ulaşacaklardır. İşçi sınıfı öğrencilerin taleplerine sahip çıkmalı, öğrenciler de sınıfın mücadelesine destek vermelidirler. Gerçek kurtuluş işçi sınıfının mücadelesi sayesinde mümkün olabilecektir.

Öğrenciler ya kapitalist barbar eğitim ile çürüyecekler ya da sosyalizmle özgürleşeceklerdir.

Komünist bir tekstil işçisi/İstanbul

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Mahalli Örgüt Bildirilerinden...

Tekstil İşçileri; Örgütlü Mücadeleye!

Sadece örgütlerini yaratabilmiş işçi sınıfı herşeyi başarabilir. Örgütsüz bir işçi kitlesi ise her zaman ezilmeye ve sömürülmeye mahkumdur. Tarih bunu bize bir çok kere göstermiştir.

Tarih bizlere yalnızca örgütsüz işçi yığınlarının çektiği acıları göstermedi elbette. O tarih bizlere aynı zamanda; örgütlenen ve savaşan işçilerin kazandığı hakları ve zaferleri de gösterdi. Sendikalarını yaratan işçiler birçok haklarını sermayenin elinden söke söke almasını bildiler. Siyasal örgütlenmesini kurmayı başaran Çarlık Rusya'sının işçileri ise Bolşevik Partinin önderliğinde siyasal iktidarı da ele geçirdiler, dünyanın ilk işçi devletini yarattılar. (...)

Sermaye devletinin yeni bir saldırı dalgası başlattığı bugünlerde şunu unutmayalım. Ancak birleşirsek ve örgütlenirse; derneğimizi, sendikamızı ve hepsinden önemlisi de ihtilalci sınıf partimizi kurabilirsek bu çakal sürüsüyle başedebiliriz. Özelde Ankara'da genelde ise tüm ülkede, işçi sınıfının sermayenin bu saldırısına karşı koyabilmesi vereceği örgütlü mücadelenin gücüne bağlı olacaktır.

Ankara'da Sosyalist Tekstil İşçileri imzasıyla dağıtılan bildiriden...

Haklar ve Özgürlükler İçin Mücadeleye!

Tekstil İşçileri! Kardeşler; Pek çoğunuz sefalet ücreti karşısında umudunu yeniyıl (yılbaşı) zamlarına, patronun insafına bağlamıştı. Şu günlerde ise bütün fabrikalarda yapılan zamların insafsızlığı üzerine yakınmalar duyulmaktadır. Kimi işçiler ise direnmek, hak kavgasını yükseltmek yerine çareyi iş değiştirmekte, başka fabrikaya girmekte görmektedir. Böyle düşünen işçiler başka işletmelerde durumun farklı olduğunu sanıyorlar. Sermayenin başta düşük ücret politikası ve sosyal hakların tırpanlanması olmak üzere dizginsiz saldırıları ortadayken, hak kavgası vermeden emeğin karşılığının alınabileceğini sanmak, bu ülkede fazlasıyla iyimserliktir. Bu ülke, sermayenin "ucuz işgücü cennetidir." Bu ülkede hak ve özgürlüklerin dişe diş göze göz kavgası verilmeden ve bedelleri göze alınmadan elde edilemiyeceğini öğrenmek için, devlet zulmünün onca şiddetine rağmen birbiri ardına patlak veren direnişlere; işçilerin, memurların, öğrencilerin, kentin varoşlarının sokak hareketlerine bakmak yeterlidir.

Kardeşler; emek ile sermaye, burjuva sınıfı ile işçi sınıfı arasındaki uzlaşmaz çıkarların ezeli kavgasında soyut iyimserliğe, hayallere yer yoktur. Tek çıkar yol direnmektir, birleşmek ve örgütlenmektir.

Sefaköy Bölge Örgütü'nün Mart '96 tarihli bildirisinden...

Gazi'li Emekçilerin Yolundan Özgürlüğe, Sosyalizme!

Alevi emekçiler! Dün Çorum'da, Sivas'ta, Malatya'da, Erzincan'da ve Maraş'ta gerçekleştirilen katliamların sorumlusu bu faşist devlet değil midir? Madımak Otelinde 37 ilerici aydınımızı diri diri yakanların koruyucusu bu devlet değil midir? Dersim'de yakılan, yıkılan, boşaltılan yoksul köylerin haritadan silinmesinin sorumlusu bu devlet değil midir? Gazi'de onlarca yiğit direnişçinin hunharca kurşun yağmuruna tutularak katledilmelerinin sorumlusu bu barbar devlet değil midir? Bugün katliam, işkence, sürgün ve boşaltmalarla teslim alınmaya çalışılan Sivas'ta, Alevi halkın yoğun olarak yaşadığı 100 köyü boşaltan, 300'ü aşkın Sivas köylüsünü gözaltına alan, insanları açlığa sürükleyen bu aşağılık sömürgeci sermaye devleti değil midir? Öyleyse bu devlet senin devletin değildir. Bu devlet parababalarının, fabrikatörlerin, soyguncuların, katillerin, hırsızların devletidir. Alevi emekçileri, Gazi halkının açtığı isyan ve direniş yolunu takip etmelidirler. İşçi sınıfının yanında yer alarak sosyalizm için savaşmalıdırlar.

İşçiler, emekçiler! Bu devletin çivisi çıkmıştır. Faşist yüzünü, kanlı ellerini gizleyecek hiçbir şeyi kalmamıştır. Polisiyle, ordusuyla, basınıyla, partileri ve parlamentosuyla bu zulüm devleti artık yıkılmalıdır. Gazi direnişçileri yolu gösterdiler. Özgürlüğe, devrime ve sosyalizme giden yol Gazi ve 1 Mayıs emekçilerinin gösterdiği kavga yoludur. Gazi direnişinin birinci yıldönümünde, Gazi'nin ve tüm katliamların hesabını sormak için gün mücadele günüdür. Gün, kapitalist barbarlığa karşı sosyalizm için militan bir kavgaya girişmenin günüdür.

EKİM Yurtdışı Komitesi'nin Mart '96 tarihli bildirisinden...

ölçüde kolay yerleşen o boşinana dayalı saygı da işte buradan gelir. Ve soydan geçme krallığa karşı duyulan güvenden kurtulup da, demokratik cumhuriyet için güven beslemeye başlandığı zaman, son derece gözüpek bir adım atılmış olduğu sanılır. Ama, gerçeklikte, devlet bir sınıfın bir başkası tarafından ezilmesi için bir makineden başka bir şey değildir, ve bu, krallıkta ne kadar böyle ise, demokratik cumhuriyette de o kadar böyledir; bu konuda söylenebilecek en hafif şey, devletin, muzaffer proletaryanın sınıf egemenliği için savaşımda kalıt olarak aldığı, ve tıpkı Komün gibi, en zararlı yönlerini hemen budamaktan kendini alamayacağı bir kötülük olduğudur; yeni ve özgür toplumsal koşullar içinde yetişmiş bir kuşak, bütün bu devlet hurdasını başından savacak bir duruma gelinceye değin.

Sosyal-demokrat hamkafa (*philistin*), son zamanlarda proletarya diktatörlüğü sözünün söylendiğini duymakla yararlı bir teröre kapılmıştır. Eh peki, baylar, bu diktatörlüğün neye benzediğini bilmek ister misiniz? Paris Komününe bakınız. Paris Komünü, proletarya diktatörlüğü idi.

Paris Komünü Üzerine
Marx, Engels, Lenin
Sol Yayınları,
s.50-53

... *18 Brumaire*'imin son bölümünde, eğer yeniden okursan göreceğin gibi, Fransa'daki gelecek devrim girişiminin, şimdiye değin olduğu gibi, artık bürokratik ve askeri makineyi başka ellere geçirtmeye değil, ama onu *yıkmaya* dayanacağını belirtiyorum. Kıta üzerindeki gerçekten halkçı her devrimin ilk koşuludur bu. Kahraman Parisli arkadaşlarımızın girişmiş bulundukları şey de, işte budur. Ne esneklik, ne tarihsel girişkenlik, ne özveri yeteneği ile bezenik şu Parisliler! Düşmandan daha çok iç ihanet tarafından altı ay boyunca aç kalıp yıkıma uğradıktan sonra, sanki Fransa ile Almanya arasında hiç savaş olmamış, sanki yabancı hep Paris kapılarında değilmiş gibi, Prusya süngüleri altında başkaldırıyorlar! Tarih daha böylesine büyük bir örnek görmedi! Eğer yenilirlerse, bunun nedeni yalnızca "ruh iyilik"leri olacak. İlkin Vinoy, ve sonra da Ulusal Muhafızın gerici öğeleri alanı boş bıraktıktan sonra, hemen Versailles üzerine yürümek gerekirdi. Vicdan titizliği yüzünden, uygun zaman kaçırıldı. Sanki şu kötü Thiers ucubesi, Paris'i silahsızlandırmaya kalkışarak, daha önce başlatmamış gibi, *iç savaşı* başlatmak istemedi. İkinci yanlış; Merkez Komite, yerini Komüne bırakmak üzere, görevlerini çok çabuk bıraktı. Gene çok büyük bir "onur" titizliği yüzünden! Ne olursa olsun, Paris ayaklanması, hatta eski toplumun kurtları, domuzları ve köpekleri tarafından boyuneğdirilecek olsa bile, partimizin Paris haziran ayaklanmasından sonraki en şanlı savaş başarısıdır. Cennetin fethine çıkan Paris titanları karşısında, ölüm şenlikleri ve kışla ve kilise, feodalite ve hele hamkafalılar korkuları ile, Prusya-Almanya Kutsal Roma İmparatorluğu köleleri nedir ki...

Marx'tan Ludwig Kugelmann'a
12 Nisan 1871

* * *

Komün savaşçılarının anısı, sadece Fransız işçileri için değil, ama tüm dünya proletaryası için kutludur. Çünkü Komün yerel ve sıkısıkıya ulusal bir amaç için değil, ama tüm emekçi insanlığın, bütün aşağılanmışların, bütün küçük düşürülmüşlerin kurtuluşu için savaştı. Toplumsal devrimin öncü savaşçısı olan Komün, proletaryanın acı çektiği ve savaştığı her yerde sevgiler kazandı. Yaşam ve ölüm tablosu, dünya başkentini ele geçiren ve iki aydan çok elinde tutan işçi hükümeti imgesi, proletaryanın kahramanca savaşımının ve yenilgiden sonraki acılarının görünüşü, tüm bunlar milyonlarca işçinin ruhunu tutuşturdu, sosyalizme olan umutlarını canlandırdı ve sevgilerini kazandırdı. Paris toplarının gürlemesi, proletaryanın en geri katmanlarını derin uykularından uyandırdı ve sosyalist devrimci propagandaya her yerde yeni bir atılım verdi. Bu nedenle Komün'ün yapıtı ölü değil; şimdiye değin herbirimizde yaşadı o. Komün'ün davası, toplumsal devrim davasıdır, emekçilerin bütünsel siyasal ve iktisadi kurtuluş davasıdır, dünya proletaryasının davasıdır. Ve bu anlamda ölümsüzdür o.

Lenin
13 Nisan 1911

"Komün bayrağı dünya cumhuriyetinin bayrağıdır"

Komün davası ölümsüzdür

Friedrich ENGELS

Komün, işçi sınıfının, bir kez iktidara geçtikten sonra, eski devlet makinesi ile yönetmeye devam edemeyeceğini hemen kabul etmek zorunda kaldı; daha yeni elde etmiş bulunduğu kendi öz egemenliğini yeniden yitirmemek için, bu işçi sınıfı, bir yandan o zamana değin kendisine karşı kullanılmış bulunan eski baskı makinesini ortadan kaldırmalı, ama, öte yandan, kendi öz vekil ve memurlarını her zaman ve ayrıklamasız görevden alınabilir (*révocable*) ilân ederek, onlara karşı da güvenlik önlemleri almalıydı. O güne değin, devletin ayırıcı özelliği neye dayanıyordu? Toplum, başlangıçta basit işbölümü aracıyla, kendi ortak çıkarlarını gözetmek için kendi öz örgenliklerini kurmuştu. Ama, zamanla, doruğunu devlet iktidarının oluşturduğu bu örgenlikler, kendi öz özel çıkarlarına hizmet ederek, toplumun hizmetkârları olmaktan çıkıp onun efendileri durumuna dönüşmüşlerdi. Bu, örneğin, sadece soydan geçme krallıkta değil, ama demokratik cumhuriyette de görülebilir. "Politikacı"lar hiç bir yerde Kuzey Amerika'da olduklarından daha yalıtık ve daha güçlü bir klan oluşturmazlar. Orada, iktidarda nöbet değiştiren iki büyük partiden herbiri, siyaseti kendine iş edinen, eyaletlerin yasama meclislerinde olduğu gibi Birlik yasama meclislerindeki koltuklar üzerinde de spekülasyon yapan, ya da partileri yararına ajitasyon aracıyla geçinen ve partisinin zaferi üzerine çeşitli görevlerle ödüllendirilen kişiler tarafından yönetilir. Amerikalıların otuz yıldan beri taşınmaz duruma gelmiş bulunan bu boyunduruktan kurtulmak için ne kadar çaba gösterdikleri, ve her şeye karşın, bu çürüme bataklığına durmadan daha derin bir biçimde nasıl battıkları yeterince bilinir. Devlet gücünün, başlangıçta basit bir aletinden başka bir şey olamayacağı toplum karşısında nasıl bağımsızlaştığını en iyi Amerika'da görebiliriz. Bu ülkede ne hanedan var, ne soyluluk (Kızılderililerin gözetimine atanmış bir avuç asker bir yana bırakılırsa) ne sürekli ordu, ne de değişmez görevler ve emeklilik hakkı ile birlikte bürokrasi. Ve gene de, orada, devlet iktidarını ele geçirmek ve onu hem de utanmaz erkekler için en bozulmuş araçlarla sömürmek üzere nöbetleşen iki büyük spekülatör politikacılar çetesi vardır; ve ulus, sözümona onun hizmetinde olduklarını söyleyen, ama gerçeklikte ona egemen olup onu soyan bu iki büyük politikacılar karteli karşısında güçsüzdür.

Başlangıçta toplumun hizmetkârları olan devlet ve devlet organlarının, toplumun efendileri durumuna, önceki tüm rejimlerde kaçınılmaz olan bu dönüşümünü önlemek için, Komün, iki şaşmaz araç kullandı. İlkin, yönetim, adalet ve öğretim işlerindeki bütün görevleri, ilgililerin genel oya dayanan seçim aracıyla istediğini seçmesi, ve elbette, bu aynı ilgililer tarafından her an görevden alınabilmesi ilkesine bağladı. Ve, ikinci olarak, en aşağıdan en yükseğine, bütün hizmetlere, öbür işçilerin aldıkları ücretten başka bir karşılık ödemedi. Genel olarak ödediği en yüksek görevli maaşı 6.000 frank idi. Böylece, temsil organlarına gönderilen delegelerin sınırlı yetkileri dışında, mevki ve ikbal avcılığına karşı etkin bir engel konmuş oluyordu.

Şimdiye değinki biçimi ile devlet gücünün bu parçalanması ve gerçekten demokratik yeni bir iktidar ile değiştirilmesi, *İç Savaş*'ın üçüncü bölümünde ayrıntılı bir biçimde betimlenmiştir. Ama, bu konunun bazı yönleri üzerinde burada kısaca durmak zorunlu idi, çünkü, özellikle Almanya'da, devlet boşinanı, felsefeden, burjuvazinin ve hatta birçok işçinin ortak bilincine geçmiş bulunuyor. Filozofların kafasında devlet, "Fikir'in gerçekleşmesi" ya da Tanrı'nın dünya üzerindeki felsefî dile çevrilmiş saltanatı, sonsuz doğruluk ve adaletin gerçekleştiği ya da gerçekleşeceği alandır. Devlete ve devlete ilişkin her şeye karşı duyulan, ve beşikten beri, tüm toplumun bütün işleri ve bütün ortak çıkarlarının, şimdiye değin olduğundan, yani devlet ve onun gereğince yerleşmiş otoriteleri tarafından çekilip çevrildiklerinden başka türlü çekilip çevrilemeyeceklerini düşünmeye alışıldığı

(Devamı s.23'te)